

Ziraat Bankası

RAPORT VJETOR 2021 I MENAXHMENTIT TË VENDIT NË KOSOVË

PRISHTINË, 2022

PËRMBAJTJA

1. RRETH RAPORTIT VJETOR	5
2. MENAXHMENTI I VENDIT NË KOSOVË	5
3. VIZIONI – MISIONI – STRATEGJITË	6
4. INDIKATORËT KRYESOR	7
5. VLERËSIMI I MENAXHMENTIT TË VENDIT	7
6. QASJA NDAJ QËNDRUESHMËRISË	8
7. INDIKATORËT MAKROEKONOMIK	8
8. BURIMET NJERËZORE	9
9. AUDITIMI I BRENDSHËM, PAJTUESHMËRIA, AML	9
10. MENAXHIMI I RISKUT	10
11. PASQYRAT FINANCIARE PËR VITIN E PËRFUNDUAR MË 31 DHJETOR 2021 DHE RAPORTI I AUDITORIT TË PAVARUR	11

1. RRETH RAPORTIT VJETOR

Fushëveprimi i Raportit

Ky raport vjetor është përgatitur për të adresuar performancën e Menaxhmentit të Vendit të Ziraat Bankës në Kosovë për periudhën nga 1 janari 2021 deri më 31 dhjetor 2021. Të dhënat e mbledhura për qëllimin e këtij raporti përbëjnë kritere standarde matëse për raportet vjetore që do të publikohen nga Menaxhmenti në të ardhmen. Raporti publikohet çdo vit dhe gjithashtu parashikohet të raportohet në baza vjetore edhe në vitet në vijim.

2. MENAXHMENTI I VENDIT NË KOSOVË

2.1 AFATI KOHOR I MENAXHMENTIT TË VENDIT NË KOSOVË

T.C. Ziraat Bankasi A.Ş si një bankë lider në Turqi ka zgjeruar aktivitetin e saj bankar në tregun e Kosovës duke hapur degën e saj të parë në Prishtinë, kryeqytet i Kosovës, më 8 qershor 2015. Për më tepër, me themelimin e Degëve të saj në Prizren dhe Pejë në vitin 2018, dhe më pas Degën në Ferizaj në vitin 2019, numri i degëve në vend është rritur në katër. Të katër degët janë të ndërlidhura me Menaxhmentin e Vendit në Kosovë, gjë që është krijuar/themeluar më 12 dhjetor 2019.

Që nga themelimi i saj për më shumë se shtatë vite më parë, T.C Ziraat Bankasi A.S - Dega në Kosovë ka synuar të arrijë një ndikim të qëndrueshëm tek klientët dhe mjedisi përmes operacioneve të saj të përgjithshme. Qasja jonë është duke dëshmuar mbështetje për zhvillimin ekonomik përmes financimit të klientëve dhe projekteve me ndikim të lartë në ekonominë e përgjithshme të vendit.

2.1 DEGËT E MENAXHMENTIT TË VENDIT NË KOSOVË

Në vitin 2021, Dega në Prishtinë së bashku me Menaxhmentin e Vendit është vendosur në ndërtesën trekatëshe me qasje të përshtatshme në Pejton në qendër të qytetit të Prishtinës. Kati i parë shërben si Dega në Prishtinë, ndërsa dy katet e tjera shfrytëzohen si objekt i Menaxhmentit të Vendit.

Dega në Prizren gjendet gjithashtu në një pjesë shumë të qasshme në qendër të qytetit. Operacionet dhe shërbimet me para të gatshme ofrohen në katin përdhës të ndërtesës dykatëshe në Prizren, ndërsa shërbimet për marrëdhënie me Klientët dhe menaxheri i Degës gjenden në katin e dytë.

Dega në Pejë ka ndërtesën e saj në qendër të qytetit të Pejës, duke ofruar shërbime për klientët tanë që nga viti 2018, duke poseduar një objekt me një kat përdhës.

Dega e fundit e themeluar në Kosovë, Dega në Ferizaj, ka një ndërtesë dykatëshe në njërën prej rrugëve kryesore të qendrës së Ferizajt. Ka të njëjtin koncept sikurse Dega në Prizren,

kati i parë ofron shërbime të parave të gatshme dhe të operacioneve për klientët tanë, ndërsa kati i dytë ofron shërbime për marrëdhënie me klientët dhe aty gjendet zyra e menaxherit të Degës.

3. VIZIONI – MISIONI – STRATEGJITË

Vizioni Ynë:

Të jemi një bankë që është universale, e respektuar dhe që ka një vlerë të lartë në treg; një bankë që ofron shërbime të gjera, të besueshme kudo në Turqi dhe në botë me të njëjtën cilësi, dhe e cila i plotëson nevojat e çdo segmenti; një bankë që i sheh burimet njerëzore si pasurinë e saj më të vlefshme; një bankë që vazhdimisht bën ndryshime dhe krijon vlerë në atë mënyrë që të përshtatet me të kaluarën e saj të rrënjësuar thellë; një bankë që premtan më shumë nga një bankë në çdo fazë dhe shërben si model për konkurrencën e saj.

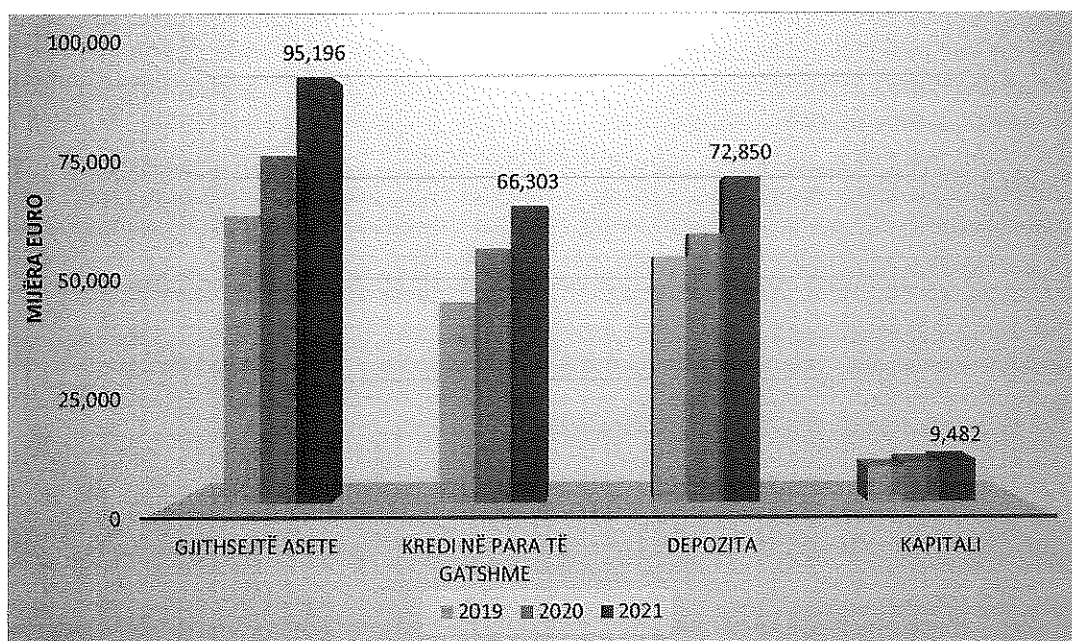
Misioni Ynë:

Të jemi një bankë që i kupton nevojat dhe pritshmëritë e klientëve, duke u ofruar atyre kështu zgjidhjet më të mira dhe rekomandimet me vlerë nga kanali më i përshtatshëm; një bankë që sjell në çdo segment të shoqërisë një gamë të gjerë produktesh dhe shërbimesh në mënyrën më të shpejtë, më efektive përmes rrjetit të saj të gjerë të degëve dhe kanaleve alternative të shpërndarjes; një bankë që operon me përfitim dhe produktivitet sipas standardeve botërore duke njohur vlerat e saj etike dhe përgjegjësinë sociale; një bankë që e konsideron kënaqësinë e klientit si më të rëndësishme se çdo gjë tjetër.

Strategjitë Tona:

- Politika selektive të huadhënies kreditë dhe përdorimi efektiv i burimeve,
- Ofrimi i zgjidhjeve dixhitale për klientët,
- Rritja e vazhdueshme e përvojës së punonjësve dhe efikasitetit organizativ duke përmirësuar vazhdimisht mënyrën e të bërit biznes dhe duke investuar në zhvillimin profesional të punonjësve të saj.
- Maksimizimi i kënaqësisë së klientëve duke prodhuar zgjidhje të integruara financiare në të gjitha vendet ku operon Grupi Ziraat Finance,
- Duke marrë pjesë në tregtinë ndërkombëtare të Kosovës me Turqinë dhe Botën,
- Ofrimi i shërbimeve për klientët në çdo kohë dhe në çdo platformë, në kuadër të modeleve të shërbimit të së ardhmes.
- Integrimi i parimeve të menaxhimit të riskut mjedisor dhe social në modelin e biznesit.

4. INDIKATORËT KRYESOR

(EUR)	2020	2021	%
Paraja dhe Ekuivalentet e Parasë	851,147	672,884	-20.94%
Letrat me Vlerë	6,841,413	6,985,799	2.11%
Kreditë në Para të Gatshme	56,639,140	66,303,069	17.06%
Depozitat e Klientëve	56,239,040	69,150,171	22.96%
Depozitat e Tjera	8,654,027	13,500,281	56.00%
Kapitali	8,888,038	9,481,822	6.68%
Të Hyrat nga Interesi	2,991,101	3,895,490	30.24%
Shpenzimet e Interesit	1,042,118	1,481,522	42.16%
Fitimi Neto	1,018,318	593,784	-41.69%
Gjithsejtë Asete	79,672,232	95,195,977	19.48%

5. VLERËSIMI I MENAXHMENTIT TË VENDIT

Viti i kaluar ishte viti i rimëkëmbjes për ekonominë e Kosovës dhe u konsiderua si një vit i suksesshëm për sektorin e përgjithshëm bankar të Kosovës. Pavarësisht ndikimit të pandemisë COVID-19 gjatë vitit 2021, Kosova ka pasur një rritje reale të PBB-së prej 10.5 për qind, që konsiderohet një rritje shumë e rëndësishme ekonomike. Zhvillimet pozitive të aktiviteteve ekonomike u reflektuan në lehtësimin gradual të masave pandemike, politikat mbështetëse të qeverisë, si dhe hyrjen rekord të remitancave nga diaspora në vlerë prej 1.14 miliardë euro.

Këto zhvillime pozitive në ekonominë e përgjithshme, u reflektuan edhe në T.C Ziraat Bankasi A.S - Dega në Kosovë për të pasur performancë të qëndrueshme financiare dhe klientët tonë të jenë të kënaqur me mbështetjen e bankës. Ne i kemi monitoruar nga afër klientët tanë dhe i kemi identifikuar zgjidhjet më të përshtatshme të financimit për ta, për t'ju mundësuar që të rikuperojnë nga ndikimet negative të shkaktuara nga pandemia. Duke

vepruar sipas kësaj qasjeje, T.C Ziraat Bankasi A.S. - Dega në Kosovë, rriti kreditë e saj për klientët për 17% në 66,303,069 milionë euro krahasuar me vitin 2020 ku totali i kredive ishte 56,639,140 €, e cila ishte e rëndësishme për t'i ndihmuar klientët tanë të tejkalojnë problemet e tyre financiare për shkak të kushteve pandemike. Depozitat e klientëve tanë u rritën gjithashtu 23% duke arritur në 69.150.171 € krahasuar me vitin 2020 ku depozitat ishin 56,239,040 €

Ne kemi prezantuar gjithashtu një ofertë dixhitale për klientët tanë ku përmes e-bankingut atyre i është ofruar mundësia për të hapur llogari online, gjë që promovoj më tej mbështetjen tonë për ta. Ne kemi qenë gjithashtu të fokusuar në shëndetin dhe mirëqenien e punonjësve tanë duke krijuar kushte për të punuar nga shtëpia.

Prandaj, në emër të Menaxhmentit të T.C Ziraat Bankasi Dega A.S - Dega në Kosovë, dëshiroj të falënderoj të gjithë punonjësit tanë për punën dhe përkushtimin e tyre që i ka mundësuar degës sonë në Kosovë ta mbyll vitin financiar 2021 me trend pozitiv.

6. QASJA NDAJ QËNDRUESHMËRISË

Si ofrues i shërbimeve financiare, Ziraat Banka është e vendosur për të krijuar dhe mbajtur një qasje të qëndrueshme dhe proaktive ndaj mbrojtjes së mjedisit dhe barazisë sociale.

- Si një bankë e fortë, udhëheqëse dhe e besueshme, ne jemi të përkushtuar për të maksimizuar strategjinë tonë të qëndrueshmërisë dhe të rrisim ndikimin tonë pozitiv në adresimin e sfidave afatgjata mjedisore dhe sociale.
- Çështjet mjedisore dhe sociale dhe rreziqet e tyre të mundshme trajtohen me një qasje të kujdesshme dhe të përpiktë në proceset e vendimmarrjes, menaxhimit e burimeve dhe infrastrukturës së shërbimeve. Qëndrueshmëria mjedisore dhe sociale njihet si një pikë e rëndësishme e agjendës, duke përfshirë ndryshimet klimatike dhe kalimin në një ekonomi me karbon të ulët.
- Si një punëdhënëse, Banka beson në rëndësinë e kushteve të punës të orientuara drejt njerëzve. Në modelin e biznesit, rëndësi i kushtohet krijimit të një strukture organizative që mëson duke ofruar mundësi të barabarta dhe mundësi vetëzhvillimi për të gjithë punonjësit. Rritja e motivimit të punonjësve dhe besnikërisë ndaj korporatës nëpërmjet përmirësimit të vazhdueshëm të praktikave të burimeve njerëzore është një nga objektivat kryesore të bankës.
- Qëllimi i bankës është të ruajë nivelet e larta të kënaqësisë dhe besnikërisë së klientëve duke përmirësuar vazhdimisht proceset e saj dhe duke ofruar produkte dhe shërbime bankare për të gjithë klientët e saj në formate praktike, të kuptueshme dhe të qasshme.

7. INDIKATORËT MAKROEKONOMIK

Ekonomia e Kosovës ka shënuar një rimëkëmbje të konsiderueshme gjatë vitit 2021, pas efekteve të rënda të pandemisë Covid-19 që ka karakterizuar vitin 2020. Ekonomia e Kosovës është rritur për 10.5 përqind në vitin 2021 por kjo rritje pritet të ngadalësohet në vitin 2022 kryesisht për shkak të rritjes më të ulët të kërkesës së brendshme dhe rritjes së deficitit neto të eksportit. Presionet globale të inflacionit vazhdojnë të pengojnë rimëkëmbjen. Ndërsa norma e inflacionit për çmimet e konsumit në vitin 2020 ka qenë 0.2%, në vitin 2021 është realizuar në 6.7%.

Në vitin 2021 Kosova ka importuar mallra në vlerë prej 4.684.198.000 EUR, ndërsa ka eksportuar 755.726.000 EUR. Megjithëse deficitin e bilancit tregtar është rritur në - 3.928.472.000 EUR, përqindja e mbulimit është përmirësuar nga 14.4% në 16.10%.

8. BURIMET NJERËZORE

Degët e Menaxhmentit të Vendit në Kosovë përbëhen nga 31 punonjës, prej të cilëve 16 punojnë në Degë, ndërsa 15 prej tyre punojnë në Menaxhmentin e Vendit të Degës (selisë). Personeli i bankës përbëhet nga banorë vendas me njohuri shumë të mira të gjuhës angleze dhe asaj turke. Sipas gjinisë, 17 janë meshkuj dhe 14 femra. Sipas moshës, 1 anëtarë i stafit është nën 30 vjeç, 19 anëtarë të stafit janë nga 30 deri në 40 vjeç dhe 11 anëtarë të stafit janë nga moshë 40 deri në 50 vjeç.

9. AUDITIMI I BRENDSHËM, PAJTUESHMËRIA, AML

9.1 AUDITIMI I BRENDSHËM

Bordi i Drejtorëve i Bankës ka krijuar Funksionin e Auditimit të Brendshëm si një linjë të tretë të mbrojtjes së sistemit të kontrollit të brendshëm, i cili mbikëqyret nga Komiteti i Auditimit të Bankës. Funksioni i Auditimit të Brendshëm ofron një vlerësim të pavarur të përshtatshmërisë dhe pajtueshmërisë me politikat dhe procedurat e institucionit si dhe me rregulloret rregullatore. Si një funksion i pavarur, Auditimi i Brendshëm i raporton Komitetit të Auditimit të Bankës përmes departamentit përkatës në Zyrën Qendrore - Turqi. Gjatë vitit 2021 në bazë të planit vjetor të miratuar të auditimit, funksioni i auditimit të brendshëm ka përpiluar 9 raporte auditimi të proceseve të ndryshme të cilat i janë prezantuar Bordit të Drejtorëve përmes Komitetit të Auditimit të Bankës.

9.2 PAJTUESHMËRIA

Krijimi i një funksioni efektiv të Pajtueshmërisë dhe Programi të Pajtueshmërisë është bërë një domosdoshmëri për të mbrojtur çdo organizatë shumë të rregulluar. Banka jonë është e përkushtuar të ruajë integritetin dhe reputacionin e saj duke siguruar mirëkuptim dhe pajtueshmëri të rreptë me ligjet dhe rregulloret në fuqi, si ato në nivel lokal ashtu edhe në nivel të grupit.

Në thelbin e tij, një Program efektiv i Pajtueshmërisë mbron një organizatë duke zbuluar dhe parandaluar sjelljen e pahijshme dhe duke promovuar respektimin e detyrimeve ligjore dhe etike të organizatës.

Funksioni i pajtueshmërisë në Bankë është një funksion i pavarur që i raporton Komitetit të Auditimit të bankës përmes departamentit përkatës të Zyrës Qendrore në Turqi. Funksioni i pajtueshmërisë është përgjegjës për të siguruar që korniza e pajtueshmërisë në bankë është e dizajnuar në mënyrën e duhur për të siguruar identifikimin dhe zbutjen e riskut të pajtueshmërisë, vlerësimin, monitorimin dhe raportimin. Ky funksion është përgjegjës për të këshilluar dhe ndihmuar menaxhmentin ekzekutiv në lidhje me çdo risk të pajtueshmërisë, për të informuar atë mbi zhvillimet rregullatore, zbatimin dhe ndikimin në industrinë bankare. Për rrjedhojë, jep rekomandime se si të përmirësohet pajtueshmëria me kërkesat rregullatore dhe se si të shmangen rreziqet e pajtueshmërisë ndaj të cilave banka mund të ekspozohet.

9.3 AML

Luftimi i krimit financiar dhe pajtueshmëria me ligjet dhe rregulloret e aplikueshme kombëtare dhe ndërkombëtare është jetike për të siguruar stabilitetin e Turkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasi A.S - Dega në Kosovë. Një mjedis i fuqishëm dhe efektiv i kontrollit të brendshëm dhe një infrastrukturë adekuate (që përfshin njerëzit, politikat dhe procedurat, testimet e kontrolleve dhe sistemet e TI-së) janë të nevojshme për të siguruar që ne e zhvillojmë afarizmin tonë në përputhje me ligjet, rregulloret dhe pritshmëritë mbikëqyrëse të lidhura.

Proceset dhe kontrollet tona Kundër Pastrimit të Parave (AML) dhe Njihni Klientin Tuaj (KYC) synojnë të parandalojnë keqpërdorimin e produkteve dhe shërbimeve tona për të kryer krime financiare. Banka kërkon vazhdimisht për të rritur efikasitetin e mjedisit tonë të kontrollit të brendshëm dhe për të përmirësuar infrastrukturën tonë. Gjatë vitit 2021, Departamenti i AML-së ka rishikuar rregullat që përcaktojnë vlerësimin (notimin) e riskut të klientit dhe kontrollet e brendshme të integruara brenda Modulit të AML-së, i cili ofron një ekzaminim gjithëpërfshirës dhe identifikimin e saktë të aktiviteteve të dyshimta, duke i mundësuar bankës të monitorojë dhe identifikojë rastet e mundshme të pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit në baza të vazhdueshme. Ndër të tjera, Banka është e fokusuar në rishikimin e informacionit të klientit me qëllim që të ketë informacion të saktë për profilin e klientit i cili i mundëson bankës të kuptojë klientët e saj dhe afarizmin e tyre financiar, për ti shërbyer ata më mirë dhe për të menaxhuar me maturi rreziqet e saj.

10. MENAXHIMI I RISKUT

Departamenti i Menaxhimit të Riskut i Menaxhmentit të Vendit në Kosovë të Ziraat Bankës siguron që ekziston një sistem adekuat dhe efektiv i menaxhimit të riskut për të identifikuar, përcaktuar sasinë, rishikuar, vlerësuar dhe matur riskun në përputhje me pajtueshmërinë rregullatore dhe kërkesat e auditimit, tolerancën e miratuar ndaj riskut, oreksin e riskut dhe planet strategjike të miratuara nga Banka.

Duke filluar nga janari i vitit 2020, Banka ka zbatuar modelin SNRF 9 për llogaritjen e HPK-së (humbja e pritshme kreditore).

Në përputhje me objektivin e bankës për rritjen e portfolios kreditore, banka ka parashikuar një rritje të provizioneve në raport me rritjen e portfolios, ndërsa për disa sektorë janë parashikuar provizione më konservative.

Bazuar në progresin aktual, sipas parashikimeve tona viti 2021 do të duhej të mbyllet duke llogaritur provizionet me rreth 2% të totalit të portfolios kreditore (kreditë dhe garancitë, bankat dhe letrat me vlerë), ndërkohë që sipas parashikimeve tona, me rritjen e portfolios dhe trendit të vonesave deri në fund të vitit 2022, ne parashikojmë që përqindja e provizionit në totalin e portfolios kreditore të jetë rreth 2.7%.

RAPORTET (PROPORCIONET)

	2018	2019	2020	2021
Kreditë / Gjithsejtë Asete	74,73%	66,55%	72,88%	69,65%
Kreditë / Depozitat	116,72%	78,90%	94,49%	95,88%
NPL	0,16%	0,19%	0,35%	0,62%
Gjithsejtë Fitim / Asetet Mesatare (ROA)	-1,15%	0,06%	1,28%	0,67%
Fitimi Neto / Kapitali Mesatar (ROE)	-6,17%	0,54%	11,46%	6,26%
Të Hyrat pa Interes / Shpenzimet pa Interes	9,97%	52,58%	51,81%	35,10%
Raporti i Mjaftueshmërisë së Kapitalit	29,1%	22,3%	19,2%	15,1%

**11. PASQYRAT FINANCIARE PËR VITIN E PËRFUNDUAR MË 31 DHJETOR
2021 DHE RAPORTI I AUDITORIT TË PAVARUR**

TURKIYE CUMHURİYETİ ZIRAAT BANKASI A.Ş. – DEGA NË KOSOVË

**RAPORTI I AUDITORIT TË PAVARUR DHE
PASQYRAT FINANCIARE TË PËRGATITURA NË PËRPUTHJE ME
STANDARDET NDËRKOMBËTARE TË RAPORTIMIT FINANCIAR**

PËR VITIN E PËRFUNDUAR MË 31 DHJETOR 2021

PËRMBAJTJA	FAQE
RAPORTI I AUDITORIT TË PAVARUR	1
PASQYRAT FINANCIARE	
PASQYRA E FITIMIT OSE HUMBJES DHE TË ARDHURAVE TJERA GJITHËPËRFSHIRËSE	3
PASQYRA E POZICIONIT FINANCIAR	4
PASQYRA E NDRYSHIMEVE NË EKUITET	5
PASQYRA E RRJEDHËS SË PARASË	6
SHËNIMET MBI PASQYRAT FINANCIARE	7-58

RSM KOSOVO SH.P.K.

Rr. Xhevdet Doda
Dukagjini Residence, Hyjës
B-C Lam B, Kati 2, nd. 56
10 000 Prishtina
Republic of Kosovo

DI: +383 45 666 888

www.rsm.global/kosovo

RAPORTI I AUDITORIT TË PAVARUR

Për Aksionarët dhe Menaxhmentin e Turkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasi A.S. – Dega në Kosovë

Opinion

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të Turkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasi A.S. – Dega në Kosovë ("Banka"), të cilat përfshijnë pasqyrën e pozicionit financiar më 31 Dhjetor 2021, dhe pasqyrën e fitimit dhe humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse, pasqyrën e ndryshimeve në ekuitet dhe pasqyrën e rrjedhjes së parash për vitin që përfundon dhe shënimet për pasqyrat financiare, përfshirë një përmbledhje të politikave kontabel me të rëndësishme.

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare shoqëruese paraqesin drejtë, në të gjitha aspektet materiale, pozitën financiare të Bankës më 31 Dhjetor 2021, dhe performancën financiare dhe rrjedhën e parash për vitin e përfunduar në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF).

Baza për Opinion

Ne kemi kryer auditimin në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit (SNA-të). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve përshkruhen në mënyrë më të detajuar në paragrafin *Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare* në këtë raport. Ne jemi të pavarur nga Banka në përputhje me Kodin e Etikës për Kontablistët Profesionistë (Kodi BSNEK) dhe me kërkesat etike që janë relevante për auditimin e pasqyrave financiare në Kosovë, dhe kemi përmbushur përgjegjësitë tona të tjera etike në përputhje me këto kërkesa dhe Kodin BSNEK. Ne besojmë se evidenca e auditimit që kemi marrë është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të ofruar një bazë për opinionin tonë.

Çështje tjera

Pasqyrat financiare të Bankës për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2020 janë audituar nga një auditor tjetër që ka lëshuar një opinion të pamodifikuar më 30 April 2021.

Përgjegjësitë e Menaxhmentit dhe Personave të Ngarkuar me Qeverisjen për Pasqyrat Financiare
Menaxhmenti është përgjegjës për përgatitjen dhe paraqitjen e drejtë të pasqyrave financiare në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar dhe për ato kontrole të brendshme të cilat menaxhmenti i gjykon të nevojshme për të bërë të mundur përgatitjen e pasqyrave financiare që nuk përmbajnë anomali materiale, qoftë për shkak të mashtrimit apo gabimit.

Në përgatitjen e pasqyrave financiare, menaxhmenti është përgjegjës për të vlerësuar aftësinë e Bankës për të vazhduar aktivitetin, duke i shpalosur, kur është e aplikueshme, çështjet në lidhje me vazhdimin e aktivitetit dhe përdorimin e kontabilitetit me parim të vijimësisë përveç nëse menaxhmenti synon ta likujdojë Bankën ose të ndërpresë aktivitetet, ose nëse nuk ka alternativë tjetër reale përveç se ta bëjë këtë.

Personat e ngarkuar me qeverisjen janë përgjegjës për mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Bankës.

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD
AUDIT | TAX | CONSULTING

Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare

Objektivat tona janë të marrim siguri të arsyeshme nëse pasqyrat financiare në tërësi nuk kanë anomali materiale, qoftë për shkak të mashtrimeve apo gabimeve, dhe të lëshojmë një raport auditimi që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është një nivel i lartë i sigurisë, por nuk është një garancion që një auditim i kryer në përputhje me SNA-të gjithmonë do të zbuloj anomali materiale kur ato ekzistojnë. Anomalitë mund të vijnë si rezultat i gabimeve ose mashtrimeve dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose në tërësi, pritet që në mënyrë të arsyeshme të ndikojnë në vendimet ekonomike të përdoruesve, të marra bazuar në këto pasqyra financiare.

Si pjesë e një auditimi në përputhje me SNA-të, ne ushtrojmë gjykimin profesional dhe ruajmë skepticizmin profesional gjatë auditimit. Ne gjithashtu:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rrezikun e anomalive materiale të pasqyrave financiare, qoftë për shkak të mashtrimeve apo gabimeve, dizajnojmë dhe kryejmë procedurat e auditimit në përgjigje të këtyre rrezeqeve, dhe sigurojmë evidencë të auditimit të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar një bazë për opinionin tonë. Rreziku i mos zbulimit të një anomalie materiale që rezulton nga mashtrimi është më i lartë sesa rreziku që rezulton nga gabimi, pasi mashtrimi mund të përfshijë marrëveshje të fshehta, falsifikime, lëshime të qëllimshme, keqinterpretime apo shkelje të kontroleve të brendshme.
- Marrim një kuptim të kontrollit të brendshëm të përshtatshëm për auditim me qëllim të dizajnit të procedurave të auditimit që janë të përshtatshme për rrethanat, por jo për qëllimin e shprehjes së një opinionimi mbi efektivitetin e kontroleve të brendshme të Bankës.
- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave kontabël të përdorura dhe arsyeshmërinë e përlogaritjeve kontabël dhe shpalosjeve përkatëse të bëra nga menaxhmenti.
- Nxjerrim një përfundim lidhur me përshtatshmërinë e përdorimit të bazës së kontabilitetit mbi parimin e vijimësisë nga menaxhmenti, në bazë të evidencave të auditimit të siguruara, nëse ekziston një pasiguri materiale në lidhje me ngjarjet ose kushtet që mund të hedhin dyshime domethënëse mbi parimin e vijimësisë të Bankës. Nëse arrijmë në përfundim se ekziston një pasiguri materiale, ne duhet të tërheqim vëmendjen në raportin tonë të auditorit për shpalosjet përkatëse në pasqyrat financiare ose nëse këto shpalosje janë të papërshtatshme, të modifikojmë opinionin tonë. Konkluzionet tona të auditimit bazohen në evidencat e auditimit të siguruara deri në datën e raportit tonë të auditimit. Megjithatë, ngjarje ose kushte në të ardhmen mund të ndikojnë që Banka të ndërpres veprimtarinë.
- Vlerësojmë paraqitjen e përgjithshme, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare, duke përfshirë informacionet shpjeguese të dhëna, dhe nëse pasqyrat financiare paraqesin transaksionet dhe ngjarjet e ndodhura në mënyrë që të arrijnë një paraqitje të drejtë.

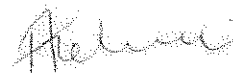
Ne komunikojmë me personat e ngarkuar për qeverisjen, përveçse çështjeve të tjera, edhe fushëveprimin dhe kohën e planifikuar të auditimit, gjetjet kryesore të auditimit, përfshirë çdo mangësi relevante në kontrollin e brendshëm të identifikuar gjatë auditimit tonë.

RSM Kosovo Sh.p.k.

RSM Kosovo Sh.p.k.

Prishtinë, Republika e Kosovës

4 Prill 2022

Astrit Kelmendi

Partner i Angazhimit

TURKIYE CUMHURİYETİ ZIRAAT BANKASI A.Ş. – DEGA E KOSOVËS
PASQYRA E FITIMIT OSE HUMBYES DHE TË ARDHURAVE TJERA GJITHËPËRFSHIRËSE
 Për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2021
 (Në Euro)

	Shënime	Për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2021	Për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2020
Të ardhurat nga interesi	21	4,230,898	3,371,066
Shpenzimet e interest	21	(1,289,215)	(1,080,456)
Të ardhurat neto nga interesi		2,941,683	2,290,610
Rënia në vlerë (humbja)/kthimi i kredive dhe paradhënies për klientë	10	(854,175)	(38,848)
Të ardhurat neto nga interesi pas lejimit për humbjen nga rënia në vlerë e kredive dhe paradhënies për klientë		2,087,508	2,251,762
Të hyrat nga tarifat dhe komisionet	22	522,161	608,827
Shpenzime nga tarifat dhe komisionet	22	(166,528)	(145,140)
Fitimet minus humbjet nga tregtimi dhe këmbimi valuator		12,540	12,604
Të hyrat tjera operative	23	3,397	68,368
Shpenzimet administrative dhe shpenzimet e tjera operative	24	(1,786,931)	(1,681,987)
Fitimi para tatimit		672,147	1,114,434
Tatimi në Fitim	25	(107,373)	(124,113)
Fitimi i vitit		564,774	990,321
Të hyrat tjera gjithëpërfshirëse: <i>Zërat që mund të ri-klasifikohen në fitim ose humbje në periudhat e më vonshme:</i> Investimi në letrat me vlerë të matura me VDPHTGJ		-	2,613
Gjithsej të hyrat gjithëpërfshirëse për vitin		564,774	992,934

Pasqyra e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse duhet të lexohet së bashku me shënimet dhe që janë pjesë e pasqyrave financiare të paraqitura në faqet 7 deri në 58.

TURKIYE CUMHURİYETİ ZIRAAT BANKASI A.Ş. – DEGA E KOSOVËS
PASQYRA E POZICIONIT FINANCIAR
 Më 31 dhjetor 2021
 (Në Euro)

	Shënime	Më 31 dhjetor 2021	Më 31 dhjetor 2020
Pasuritë			
Paraja në arkë dhe në banka	8	12,051,084	1,873,383
Balancat me Bankën Qendrore të Kosovës	9	7,065,869	8,097,791
Kreditë për klientë	10	65,514,143	56,491,092
Investimet në letra me vlerë të matura në VDPHTGJ	11	7,003,986	6,857,819
Prona dhe paisje	12	966,992	627,682
Pasuri të paprekshme	13	205,572	278,288
Parapagimi i tatimit në fitim		27,707	-
Pasuritë e shtyera tatimore	25	-	38,495
Pasuritë e tjera	15	252,113	283,608
Te drejtat për përdorim të pasurive	14	763,616	898,136
Gjithseje pasuritë		93,851,082	75,446,294
Detyrimet			
Detyrimet ndaj klientëve	16	69,870,193	58,483,452
Detyrimet ndaj bankave dhe huamarrësve	17	4,034,370	2,459,655
Detyrimet ndaj bankave të palëve të lidhura	18	9,544,738	4,552,724
Detyrime tjera	19	118,283	112,405
Detyrimet nga qiraja	14	786,856	906,191
Gjithsej detyrimet		84,354,440	66,514,427
Kapitali dhe rezervat			
Kapitali aksionar	20	10,000,000	10,000,000
Humbja e akumuluar		(511,617)	(1,076,391)
Rezerva e rivlerësimit për investimet në letra me vlerë të matura në VDPHTGJ		8,259	8,259
Gjithsej kapitali dhe rezervat		9,496,642	8,931,868
Gjithsej detyrimet, kapitali dhe rezerva		93,851,082	75,446,294

Pasqyra e pozicionit financiar duhet të lexohet së bashku me shënimet dhe pjesët përbërëse të pasqyrave financiare të paraqitura në faqet 7 deri 58.

Këto pasqyra financiare u miratuan nga Bordi Menaxhues dhe janë nënshkruar në emër të tyre më 1 Prill 2022 nga:

Meriton Sunduri
 Drejtor për Kosovë

Agnesa Vezgishi
 Menaxhere per Kordinim
 Financiar

TURKIYE CUMHURİYETİ ZIRAAT BANKASI A.S. – DEGA E KOSOVËS
PASQYRA E NDRYSHIMEVE NË EKUITET
Për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2021
(Në Euro)

	Kapitali aksionar	Humbja e akumuluar	Rezerva e rivlerësimit	Gjithsej
Gjendja më 1 janar 2020	10,000,000	(2,066,712)	5,645	7,938,933
Fitimi për vitin	-	990,321	-	990,321
Të hyrat tjera gjithëpërfshirëse	-	-	2,613	2,613
Gjithsej të hyrat tjera gjithëpërfshirëse	-	990,321	2,613	992,934
Gjendja më 31 Dhjetor 2020	10,000,000	(1,076,391)	8,259	8,931,867
Gjendja më 1 janar 2021	10,000,000	(1,076,391)	8,259	8,931,868
Gjithsej të hyrat tjera gjithëpërfshirëse				
Fitimi për vitin	-	564,774	-	564,774
Të hyrat tjera gjithëpërfshirëse	-	-	-	-
Gjithsej të hyrat tjera gjithëpërfshirëse	-	564,774	-	564,774
Gjendja më 31 Dhjetor 2021	10,000,000	(511,617)	8,259	9,496,642

Pasqyra e ndryshimeve në kapital duhet të lexohet së bashku me shënimet dhe pjesët përbërëse të pasqyrave financiare të paraqitura në faqet 7 deri 58.

TURKIYE CUMHURİYETİ ZIRAAT BANKASI A.S. – DEGA E KOSOVËS
PASQYRA E RRJEDHËS SË PARASË
Për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2021
(Në Euro)

	Shënime	Për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2021	Për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2020
Aktivitetet operative			
Fitimi para tatimit		672,147	1,114,434
Rregullimet për:			
Amortizim dhe zhvlerësim	12,13&14	482,195	482,487
Humbja neto nga rënia në vlerë e kredive për klientë	10	854,175	38,848
Humbje e pritshme kreditore e pasurive të tjera financiare	24	9,725	-
Të ardhurat nga interesi	21	(4,230,898)	(3,371,066)
Shpenzimet e interesit	21	1,289,215	1,080,456
Humbja para ndryshimeve në pasuritë dhe detyrimet operative		(923,441)	(654,841)
<i>Ndryshimet në pasuritë dhe detyrimet operative</i>			
Rezerva obligative	8	139,790	269,595
Rezerva obligative – 10%	8	144,540	(5,187,001)
Kreditë për klientë	10	(9,930,726)	(12,331,787)
Pasuri të tjera	15	31,495	(244,330)
Detyrimet ndaj klientëve	16	11,211,131	14,578,870
Detyrimet ndaj bankës	17&18	6,496,254	(4,801,973)
Detyrime tjera	19	(3,694)	675,950
		7,165,349	(7,695,516)
Tatimi mbi të ardhurat e paguar		(96,585)	-
Interesi i pranuar		4,282,465	3,206,183
Interesi i paguar		(1,000,531)	(942,542)
Paraja neto (përdorur) / e gjeneruar nga aktivitetet operative		10,350,698	(5,431,875)
Aktivitetet investive			
Blerja e pronave, pajisjeve dhe e pasurive të paprekshme	12,13&14	(614,268)	(949,189)
Kthimet neto / (blerja) e letrave me vlerë	11	(144,387)	(268,694)
Paratë neto (të përdorura) në aktivitetet investuese		(758,655)	(1,217,883)
Aktivitetet financuese			
Paratë neto të gjeneruara nga aktivitetet financuese	14	(161,934)	-
		(161,934)	-
Neto Rritja (zvoglimi) e parasë dhe ekuivalentëve të parasë		9,430,109	(6,649,758)
Paraja dhe ekuivalentët e parasë në fillim të vitit		4,644,383	11,294,141
Paraja dhe ekuivalentët e parasë në fund të vitit	8	14,074,492	4,644,383

Pasqyra e rrjedhës së parasë duhet të lexohet së bashku me shënimet dhe pjesët përbërëse të pasqyrave financiare të paraqitura në faqet 7 deri 58.

TURKIYE CUMHURİYETİ ZIRAAT BANKASI A.S. – DEGA E KOSOVËS
SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE
Për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2021
(Shumat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

1. Informata të përgjithshme

Turkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasi A.S. - Dega e Kosovës ("Banka") është një shoqëri aksionare e themeluar në Republikën e Kosovës. Adresa e zyrës qendrore të regjistruar është Ukshin Hoti Nr.13,10000 Prishtinë, Republika e Kosovës.

Në përputhje me rregulloret e Bankës Qendrore të Kosovës ("BQK"), Banka mori licencën për veprimtari bankare më 2 qershor 2015 dhe filloi veprimtarinë më 7 qershor 2015. Banka vepron si një bankë komerciale dhe e kursimeve për të gjitha kategoritë e klientëve brenda Kosovës, përmes rrjetit të saj prej 4 degëve kryesore në Prishtinë, Prizren, Pejë dhe Ferizaj. Banka ka të punësuar 31 punonjës më 31 dhjetor 2021 (29 punonjës më 31 dhjetor 2020).

2. Bazat e përgatitjes

Deklarata e përputhshmërisë. Këto pasqyra financiare janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar ("SNRF") sipas konventës historike, e modifikuar sipas rivlerësimit të investimeve në letrat me vlerë të matura me VDPHTGJ. Politikat kryesore kontabël të zbatuara në përgatitjen e këtyre pasqyrave financiare janë paraqitur më poshtë. Këto politika janë zbatuar në mënyrë të vazhdueshme në të gjitha periudhat e paraqitura, përveç nëse është shprehur ndryshe.

Përdorimi i gjykimeve dhe vlerësimeve. Në përgatitjen e këtyre pasqyrave financiare, menaxhmenti ka bërë gjykime, vlerësime dhe supozime që ndikojnë në zbatimin e politikave kontabël të Bankës dhe shumat e raportuara të pasurive, detyrimeve, të ardhurave dhe shpenzimeve. Rezultatet aktuale mund të ndryshojnë nga këto vlerësime. Vlerësimet dhe supozimet themelore rishikohen në mënyrë të vazhdueshme. Rishikimet për vlerësimet njihen në mënyrë prospektive. Informacioni për fushat e rëndësishme të pasigurisë së vlerësimit dhe gjykimet kritike në zbatimin e politikave kontabël që kanë efektin më të rëndësishëm në shumat e njohura në pasqyrat financiare janë përshkruar në shënimin 4, 5 and 6.

Monedha funksionale dhe prezantimi. Këto pasqyra financiare janë paraqitur në EUR, e cila është monedha funksionale e Bankës, monedha e mjedisit primar ekonomik në të cilin njësia vepron. Të gjitha shumat janë rrumbullaksuar në mijëshen më të afërt, përveç kur tregohet ndryshe.

Parimi i vazhdueshmërisë. Menaxhmenti vazhdon të ketë një pritje të arsyeshme që banka të ketë burime adekuate për të vazhduar operimin për të paktën 12 muajt e ardhshëm dhe që baza e vazhdueshmërisë në kontabilitetin të mbetet e përshtatshme. Përhapja e pandemisë COVID-19 dhe masat e miratuara nga qeveria në Kosovë për të zbutur përhapjen e saj nuk kanë ndikuar në mënyrë të konsiderueshme në Bankë. Megjithatë Banka ka akumuluar humbje prej 511,617 EUR në 31 dhjetor 2021, ajo e ka mbyllur vitin me një fitim prej 564,774 EUR dhe ka një kapital total pozitiv prej 9,496,642 EUR.

Sidoqoftë, ka ende paqartësi se si zhvillimet e ardhshme do të ndikojnë në biznesin e Bankës dhe kërkesën e klientit për produktet e saj. Në datën e autorizimit të pasqyrave financiare, Banka ka likuiditet të mjaftueshëm dhe baza e vazhdueshmërisë është e përshtatshme.

Banka ka pritje të arsyeshme se mund të vazhdojë të financojë vetë dhe të mbajë raportet e kërkuara të kapitalit.

3. Politika të rëndësishme kontabël

Politikat e kontabël të përcaktuara më poshtë janë zbatuar në mënyrë të vazhdueshme për të gjitha periudhat e paraqitura në këto pasqyra financiare.

(a) Interesi

Norma efektive e interesit

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi njihen në fitim ose humbje duke përdorur metodën e interesit efektiv 'Norma efektive e interesit' është norma që saktësisht zbret pagesat dhe arkëtimet e vlerësuar të ardhshme të parasë përmes jetëgjatësisë së pritur të instrumenteve financiare në:

- vlerën kontabël bruto të pasurive financiare, ose
- koston e amortizuar të detyrimeve financiare.

(Shumat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

3. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(a) Interesi (vazhdim)

Gjatë llogaritjes së normës efektive të interesit për instrumentet financiare tjera nga ato të blera ose nga pasuritë financiare të orientuara nga humbjet e kredisë, Banka vlerëson flukset monetare të ardhshme duke marrë parasysh të gjitha kushtet kontraktuale të instrumentit financiar, por jo ECL. Për blerjet ose pasuritë financiare të orientuara nga humbjet e kredisë, llogaritet një normë efektive e interesit rregullues të kredisë duke përdorur flukset monetare të ardhshme të vlerësuara përfshirë ECL.

Llogaritja e normës efektive të interesit përfshin kostot dhe tarifat e transaksionit si dhe pikat e paguara ose të pranuar që janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit. Kostot e transaksionit përfshijnë kostot shtesë që i atribuohen drejtpërdrejt blerjes ose emetimit të një pasurie financiare ose detyrimi financiar.

Kostoja e amortizuar dhe vlera kontabël bruto

'Kostoja e amortizuar' e një pasurie financiare ose detyrimi financiar është shuma në të cilën pasuria ose detyrimi financiar matet në njohjen fillestare minus ripagimet e principalit, plus ose minus amortizimin kumulativ duke përdorur metodën e interesit efektiv të çdo ndryshimi midis asaj vlere fillestare dhe shumës së maturimit dhe për pasuritë financiare, të rregulluara për çdo zbritje të humbjes së kredisë (ose zbritje nga zhvlerësimi përpara datës 1 janar 2018).

'Vlera kontabël bruto e një pasurie financiare' është kostoja e amortizuar e një pasurie financiare përpara se të korrigjohet për çdo zbritje të pritshme të humbjes së kredisë.

Llogaritja e të hyrave dhe shpenzimeve nga interesi

Norma efektive e interesit të një pasurie financiare ose detyrimi financiar llogaritet në njohjen fillestare të një pasurie financiare ose një detyrimi financiar. Në llogaritjen e të ardhurave dhe shpenzimeve të interesit, norma efektive e interesit zbatohet në vlerën kontabël bruto të pasurisë (kur pasuria nuk është e dëmtuar nga kredia) ose në koston e amortizuar të detyrimit. Norma efektive e interesit rishikohet si rezultat i rivlerësimit periodik të flukseve të mjeteve monetare të instrumenteve me normë të ndryshueshme për të pasqyruar lëvizjet në normat e interesit të tregut.

Sidoqoftë, për pasuritë financiare që kanë pësuar rënie në vlerë të kredisë pas njohjes fillestare, të ardhurat nga interesi llogariten duke zbatuar normën efektive të interesit në koston e amortizuar të pasurisë financiare. Nëse pasuria nuk është më me rënie në vlerë të kredisë, atëherë llogaritja e të ardhurave nga interesi rikthehet në bazë bruto.

Për pasuritë financiare të cilat kanë pësuar rënie në vlerë të kredisë në njohjen fillestare, të ardhurat nga interesi llogariten duke zbatuar normën efektive të interesit rregullues të kredisë në koston e amortizuar të pasurisë. Llogaritja e të ardhurave nga interesi nuk kthehet në baza nominale, edhe nëse rreziku i kredisë së pasurisë përmirësohet.

(b) Tarifat dhe komisionet

Tarifat të cilat janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit përfshijnë tarifat e fillimit të arkëtuara ose të paguara nga subjekti, lidhur me krijimin ose blerjen e pasurive financiare ose lëshimin e detyrimeve financiare, për shembull, tarifat për vlerësimin e aftësisë për kthimin e kredisë, vlerësimin dhe regjistrimin e garancive ose kolateralit, negocimin e kushteve të instrumenteve dhe tarifat për përpunimin e dokumentacionit të transaksionit. Tarifat e zotimit, të arkëtuara nga banka për të nisur kredi me normat e interesit të tregut, janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit nëse ka gjasa që banka të hyjë në një marrëveshje specifike për kredidhënie dhe nuk pret ta shesë kreditin rezultuese menjëherë pas nisjes së saj. Të gjitha tarifat e tjera, të cilat janë pjesë përbërëse e llogaritjes së normës efektive të interesit, paraqiten në zërin e të ardhurave nga interesi.

Të gjitha tarifat e tjera, komisionet dhe zërat e të ardhurave dhe shpenzimeve të tjera zakonisht regjistrohen në bazë akruale duke iu referuar përfundimit të transaksionit specifik të vlerësuar në bazë të shërbimit real të ofruar si një pjesë e shërbimeve të përgjithshme do të ofrohen. Të ardhurat dhe shpenzimet nga tarifat dhe komisionet përbëhen nga tarifat dhe komisionet nga (për): kredit kartelat, tarifat e shërbimit të llogarisë, pagesat ndërkombëtare, pagesat vendore, pagesat e Bankës Qendrore, SMS banking, garancitë dhe letrat e kreditit si dhe tarifat dhe komisionet tjera. Taksa dhe komisione të tjera njihen si shërbime të lidhura. Shpenzimet e tjera të komisioneve dhe komisioneve kanë të bëjnë kryesisht me tarifat e transaksionit dhe shërbimit, të cilat janë shpenzuar kur shërbimet janë pranuar.

(Shumat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

3. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(c) Transaksionet në valutë të huaj

Transaksionet në valuta të huaja janë kthyer në valutën funksionale, duke përdorur kursin e këmbimit në datën e transaksionit.

Pasuritë dhe detyrimet monetare të shprehura në valutë të huaj rivlerësohen në valutën funksionale të bankës me kursin në datën e raportimit. Fitimi ose humbja nga ndryshimi i kurseve të këmbimit është diferenca midis kostos së amortizuar në valutën funksionale në fillim të periudhës, të rregulluara me interesin efektiv dhe pagesat gjatë periudhës, dhe kostos së amortizuar në valutë të huaj të konvertuar në valutë funksionale me kursin e fundvitit.

Diferencat në valutë të huaj që rrjedhin nga konvertimi përgjithësisht njihen në fitim ose humbje.

(d) Tatimi në fitim

Tatimet në fitim janë paraqitur në pasqyra financiare në përputhje me legjislacionin e miratuar, si dhe me legjislacionin e hyrë në fuqi deri në fund të periudhës raportuese.

Ngarkesa e tatimit në fitim përbëhet nga tatimi aktual dhe tatimi në fitim i shtyrë dhe njihet në pasqyrën e fitimit dhe të humbjes së vitit, përveç nëse njihet në të ardhurat tjera përmbledhëse ose drejtpërdrejt në kapital, pasi që ndërlidhet me transaksionet të cilat gjithashtu njihen në periudhën e njëjtë ose në periudhë tjetër, në të ardhura të tjera përmbledhëse ose drejtpërdrejt në kapital.

(i) Tatimi aktual

Tatimi aktual është shuma e pagueshme ose e arkëtueshme nga autoritetet tatimore në lidhje me fitimet ose humbjet e tatueshme për periudhat aktuale dhe paraprake. Fitimet dhe humbjet e tatueshme bazohen në vlerësime nëse pasqyrat financiare autorizohen para dorëzimit të kërkesave relevante për rimbursim të tatimit. Tatimet tjera të ndryshme nga tatimi në fitim regjistrohen në kuadër të shpenzimeve administrative dhe operative.

(ii) Tatimi i shtyrë

Tatimi i shtyrë në të ardhura llogaritet duke përdorur metodën e detyrimit të bilancit të gjendjes për bartjet e humbjeve nga tatimi dhe diferencat e përkohshme që dalin nga baza e tatimeve të pasurive dhe detyrimeve dhe shumat e tyre bartëse për qëllime të raportimit financiar.

Bilanci i tatimit të shtyrë matet me normat tatimore në fuqi ose të hyra në fuqi në fund të periudhës raportuese, të cilat pritet të aplikohen për periudhën kur diferencat e përkohshme të kthehen ose kur bartjet e humbjeve nga tatimi të përdoren.

Pasuritë tatimore të shtyra për diferencat e përkohshme të zbritshme dhe bartjet e humbjeve nga tatimi regjistrohen deri në masën që është e mundur për të pasur të ardhura të tatueshme kundrejt të cilave ky aktiv tatimor pritet të përdoren.

(iii) Pozicionet tatimore të pasigurta

Pozicionet tatimore të pasigurta të bankës rivlerësohen nga menaxhmenti në fund të secilës periudhë raportuese. Detyrimet regjistrohen për pozicionet tatimore të pasigurta, të cilat përcaktohen nga menaxhmenti si të tilla që ka më shumë gjasa se nuk do të rezultojnë me taksa shtesë të vëna nëse ato pozicione do të kontestoheshin nga autoritetet tatimore. Vlerësimi bazohet në interpretimin e ligjeve tatimore të cilat janë në fuqi, ose që kanë hyrë në fuqi deri në fund të periudhës raportuese dhe çdo aktvendimi gjyqësor të njohur ose të ndonjë organi tjetër lidhur me çështje të tilla. Detyrimet për dënime, interes dhe tatime të ndryshme nga ato në fitim njihen në bazë të vlerësimeve më të mira të shpenzimeve të bëra nga menaxhmenti që kërkohen për shlyerjen e detyrimeve në fund të periudhës raportuese.

(Shumat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

3. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(e) Instrumentet financiare

(i) Njohja dhe matja fillestare

Banka fillimisht njeh kreditë dhe paradhëniet, depozitat dhe detyrimet e varura në datën në të cilën janë krijuar. Të gjitha instrumentet e tjera financiare (përfshirë blerjet dhe shitjet e pasurive financiare në mënyrë të rregullt) njihen në datën e tregimit, që është data në të cilën Banka bëhet palë në dispozitat kontraktuale të instrumentit.

Një pasuri ose detyrim financiar fillimisht matet me vlerën e drejtë plus, për një vlerë që nuk është matur në VDPFH, kostot e transaksionit që lidhen drejtpërdrejt me blerjen apo lëshimin e tij.

(ii) Klasifikimi

Pasuritë financiare

Në njohjen fillestare, një pasuri financiare klasifikohet si i matur në: koston e amortizuar, VDPHTGJ ose VDPFH.

Një aset financiar matet me koston e amortizuar nëse plotëson të dyja kushtet e mëposhtme dhe nuk është përcaktuar si në VTPFH:

- është brenda një modeli biznesor, qëllimi i të cilit është të mbajë pasuritë për të grumbulluar rrjedhat e kontraktuara të parash; dhe
- kushtet kontraktuale të pasurisë financiare ngriten në datat e përcaktuara në flukset e mjeteve monetare që janë SPPI.

Një aset financiar matet me VDPHTGJ nëse i plotëson të dy kriteret e mëposhtme dhe nuk është i dizajnuar si VTPFH:

- aktivi mbahet brenda modelit të biznesit objektiv i të cileve arrihet nga mbledhja e flukseve monetare kontraktuale si dhe nga shitja e pasurive financiare;
- kushtet e marreveshjes për asetin financiar në data të caktuara krijojnë flukse monetare që janë SPPI.

Të gjitha pasuritë e tjera financiare klasifikohen si të matura VDPFH.

Banka mund të caktojë një aktiv financiar që në të kundërt plotëson kërkesat për tu matur me koston e amortizuar ose në VDPHTGJ si në VDPFH nëse kjo e eliminon ose zvogëlon në mënyrë të konsiderueshme një mospëputhje të kontabilitet që mund të lindte.

Vlerësimi i modelit të biznesit

Banka bën një vlerësim të një modeli të biznesi në të cilin një aktiv mbahet në portofol, sepse kjo pasqyron më së miri mënyrën e menaxhimit të biznesit dhe informacioni i ofrohet menaxhmentit. Informacioni i marrë përfshin:

- Politikat dhe objektivat e deklaruara për portofolin dhe funksionimin e këtyre politikave në praktikë. Në veçanti, nëse strategjia e menaxhimit përqendrohet në realizimin e të ardhurave nga interesi kontraktual, mbajtjen e një profili të veçantë të normës së interesit, përputhjen e kohëzgjatjes së aktiveve financiare me kohëzgjatjen e detyrimeve që financojnë ato asete ose realizojnë flukset e parave përmes shitjes së aktiveve;
- Si vlerësohet dhe raportohet performanca e portofolios tek menaxhmenti i bankës;
- Rreziqet që ndikojnë në performancën e modelit të biznesit (dhe aktiveve financiare të mbajtura në atë model biznesi) dhe strategjinë e tij për mënyrën e menaxhimit të atyre rreziqeve;
- Frekuencën, vëllimin dhe kohën e shitjeve në periudhat e mëparshme, arsyet e shitjeve të tilla dhe pritjet e saj për aktivitetin e ardhshëm të shitjes. Sidoqoftë, informacioni mbi aktivitetin e shitjeve nuk konsiderohet i izoluar, por si pjesë e një vlerësimi të përgjithshëm se si arrihet objektivi i deklaruar i Bankës për administrimin e pasurive financiare dhe si realizohen flukset e parave.

Pasuritë financiare që mbahen për tregtim ose menaxhim dhe performanca e të cilave vlerësohet në bazë të vlerës së drejtë, maten në VTPFH sepse ato as nuk mbahen për të mbledhur flukset monetare kontraktuale, as nuk mbahen si për të shitur asete financiare.

(Shumat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

3. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(e) Instrumentet financiare (vazhdim)

(ii) Klasifikimi (vazhdim)

Vlerësimi nëse flukset monetare kontraktuale janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit

Për qëllimet e këtij vlerësimi, “principal” përcaktohet si vlera e drejtë e aktivit financiar në njohjen fillestare. “Interesi” përcaktohet si shpërblim për vlerën kohore të parasë dhe për rrezikun e kredisë të shoqëruar me shumën kryesore të mbetur në një periudhë të caktuar kohore dhe për rreziqet dhe kostot e tjera themelore të huazimit (P.sh rreziku i likuiditetit dhe kostot administrative), si dhe marzha e fitimit.

Në vlerësimin nëse flukset monetare kontraktuale janë SPPI, Banka merr në konsideratë kushtet kontraktuale të instrumentit. Kjo përfshin vlerësimin nëse aktivi financiar përmban një afat kontraktues që mund të ndryshojë kohën ose shumën e flukseve monetare kontraktuale në mënyrë që të mos plotësojë këtë kusht. Në kryerjen e vlerësimit, Banka konsideron:

- Ngjarje të mundshme që mund të ndryshojnë sasinë dhe kohën e fluksit të parave;
- Karakteristikat e leverazhit;
- Afatet dhe kohëzgjatja e parapagimeve;
- Kushtet që kufizojnë pretendimin e Bankës për fluks të parave nga aktivet e specifikuar (p.sh kreditë pa rekurs) dhe;
- Tipare që ndryshojnë vlerën kohore të parave (p.sh rivendosja periodike e normave të interesit).

Banka mban një portofol të huave afatgjate, për të cilat Banka ka mundësinë të rishikojë normën e interesit në datat periodike të rivendosjes. Këto të drejta janë të kufizuara në normën e tregut në kohën e rishikimit. Huamarrësit kanë një mundësi ose të pranojnë normën e rishikuar ose të paguajnë kredinë pa penalizim. Banka ka përcaktuar që flukset monetare kontraktuale të këtyre kredive janë SPPI, sepse opsioni ndryshon normën e interesit në një mënyrë që është marrë parasysh për vlerën kohore të parasë, rrezikun e kredisë, rreziqet e tjera themelore të huazimit dhe kostot e lidhura me shumën kryesore të papaguar.

Kreditë pa burim

Në disa raste, kreditë e bëra nga Banka të cilat sigurohen me kolateral të huamarrësit kufizojnë pretendimin e Bankës për fluks parash nga kolateralit themelor. Banka zbaton gjykimin për të vlerësuar nëse kreditë pa burim plotësojnë kriterin e SPPI. Banka zakonisht merr parasysh informacionin e mëposhtëm kur bën këtë gjykim:

- Nëse marrëveshja kontraktuale përcakton në mënyrë specifike shumat dhe datat e pagesave në para të kredisë;
- Vlerën e drejtë të kolateralit në lidhje me shumën e aktivit financiar të siguruar;
- Aftësia dhe gatishmëria e huamarrësit për të bërë pagesa kontraktuale, pavarësisht një rënie në vlerën e kolateralit;
- Nëse huamarrësi është një individ ose një entitet operativ ose një entitet për qëllime të veçanta;
- Rreziku i humbjes së bankës nga aktivi në lidhje me huatë me burim të plotë;
- Shkalla në të cilën kolaterali përfaqëson të gjithë apo një pjesë të konsiderueshme të aktiveve të huamarrësit; dhe
- Nëse banka do të përfitojë ndonjë prapambetje nga asetet themelore.

Instrumente të lidhura me kontratë

Banka ka disa investime në letrat me vlerë që konsiderohen si instrumente të lidhura me kontratë. Instrumentet e lidhura me kontratë secili ka një renditje të përcaktuar të vartësisë që përcakton rendin në të cilin çdo fluks parash të gjeneruar nga grupi i investimeve themelore u shpërndahen instrumenteve. Një instrument i tillë plotëson kriterin SPPI vetëm nëse plotësohen të gjitha kushtet e mëposhtme:

- kushtet kontraktuale të vetë instrumentit krijojnë flukse monetare që janë SPPI pa kërkuar në grupin themelor të instrumenteve financiare;

(Shumat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

3. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(e) Instrumentet financiare (vazhdim)

Instrumente të lidhura në mënyrë kontraktuale (vazhdim)

- grupi themelor i instrumenteve financiare (i) përmban një ose më shumë instrumente që krijojnë flukset e parave që janë SPPI; dhe (ii) gjithashtu mund të përmbajë instrumente, siç janë derivative financiare, që zvogëlojnë ndryshueshmërinë e fluksit të parave të instrumenteve nën (i) dhe flukset e kombinuara të parave (të instrumenteve nën (i) dhe (ii)) krijojnë flukse monetare që janë SPPI; ose të harmonizojë flukset e parave të instrumenteve të lidhura me kontratën me flukset e parave të fondit të instrumenteve themelorë nën (i) që lindin si rezultat i ndryshimeve në faktin nëse normat e interesit janë fikse ose variablie ose monedha dhe koha e flukseve monetare; dhe
- ekspozimi ndaj rrezikut të kredisë që është i pandarë në instrumentet e lidhura me kontratë është i barabartë me ose më pak se ekspozimi ndaj rrezikut të kredisë të grupit themelor të instrumenteve financiare.

Riklasifikimi

Pasuritë financiare nuk riklasifikuar pas njohjes fillestare të tyre, përveq në periudhën pasi Banka ndryshon modelin e saj të biznesit për administrimin e aktiveve financiare.

(iii) Ç'regjistrimi

Pasuritë financiare

Banka ç'regjistron një pasuri financiare kur mbarojnë të drejtat kontraktuale për rrjedhjen e parasë nga pasuria financiare (shiko iv), ose transferon të drejtat për të marrë rrjedhjat e parasë kontraktuale në një transaksion në të cilin kryesisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë së pasurisë financiare janë transferuar ose në të cilat Banka as nuk transferon e as nuk ruan në thelb të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë dhe nuk mban kontrollin e pasurisë financiare.

Në momentin e ç'regjistrimit të një pasurie financiare, diferenca midis vlerës kontabël të pasurisë (ose vlera kontabël që i përket pjesës së pasurisë së transferuar), dhe totalit të (i) vlerës së marrë (përfshirë çdo pasuri të re të përfituar ose detyrim të nënkuptuar).

Cdo fitim/humbje kumulative e njohur në ardhurat e tjera gjithëpërfshirëse në lidhje me letrat me vlerë të investimeve të kapitalit të përcaktuara si në VDPHTGJ nuk njihet në fitim ose humbje nga ç'regjistrimi i letrave me vlerë. Çdo interes i transferuar në aktivet financiare që kualifikohet që është krijuar nga fitimi i Bankës është i njohur si një aktiv ose detyrim i veçantë.

Banka hyn në transaksione ku transferon aktivet e njohura në pasyqrën e pozicionit financiar, ku mban gjitha rreziqet dhe përfitimet e aktiveve të transferuara ose një pjesë të tyre. Në raste të tilla, aktivet e transferuara nuk ç'regjistrohen. Shembuj të transaksioneve të tilla janë letrat me vlerë dhe transaksionet e shitjes dhe blerjes.

Kur asetet i shitën një pale të tretë me një normë të kthimit të aktiveve financiare të transferuara, transaksioni llogaritet si një transaksion financimi i ngjashëm me transaksionet e shitjes dhe të riblerjes, sepse Banka mban të gjitha rreziqet dhe shpërblimet e pronësisë së pasurive të tilla.

Në transaksionet në të cilat Banka nuk ruan ose transferon në thelb të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë së një pasurie financiar dhe mban kontrollin mbi pasurinë, Banka vazhdon të njohë pasurinë deri në masën e përfshirjes së saj të vazhdueshme, të përcaktuar sipas masës për të cilën ai është i ekspozuar ndaj ndryshimeve në vlerën e pasurisë të transferuar.

Në transaksione të caktuara, Banka mban detyrimin për të shërbyer aktivin financiar të transferuar për një tarifë. Aktivet e transferuara ç'regjistrohen nëse përmbush kriteret e ç'regjistrimit. Një aktiv ose detyrim njihet për kontratën e shërbimit nëse tarifa e shërbimit është më e madhe se vlera adekuate (e asetit) ose nën vlerën adekuate (të detyrimit) për kryerjen e e këtyre shërbimeve.

(Shumat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

3. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(e) Instrumentet financiare (vazhdim)

(iii) Ç'regjistrimi (vazhdim)

Detyrimet financiare

Banka ç'regjistron një detyrim financiar kur obligimet kontraktuale shlyhen, anulohen ose kanë përfunduar.

(iv) Modifikimi i asetëve dhe detyrimeve financiare

Pasuritë financiare

Nëse kushtet e një aktivi financiar janë modifikuar, atëherë banka vlerëson nëse rrjedhat e parasë të aktivitetit financiar janë ndryshuar.

Nëse flukset e parave janë ndryshuar, atëherë të drejtat kontraktuale për flukset e parave nga aktivi financiar konsiderohen se kanë skaduar. Në këtë rast, aktivi financiar ç'regjistrohet (shiko (iii)) dhe një aktiv i ri financiar njihet me vlerën e drejtë plus çdo kosto të pranueshme të transaksionit. Çfarëdo tarife e cila ka marrë pjesë në modifikim të asetit llogaritet si më poshtë:

- Tarifat që merren parasysh në përcaktimin e vlerës së drejtë të aktivitetit të ri dhe tarifatat që përfaqësojnë rimbursimin e kostove të transaksionit të pranueshëm, përfshihen në matjen fillestare të aktivitetit;
- Tarifatat e tjera përfshihen në fitim ose humbje si pjesë e fitimit ose humbjes nga ç'regjistrimi.

Nëse flukset e parave modifikohen kur huamarrësi është në vështirësi financiare, atëherë qëllimi i modifikimit është zakonisht të maksimizojë rikuperimin e kushteve kontraktuale sesa të krijojë një aktiv të ri me kushte të ndryshme. Nëse Banka planifikon të modifikojë një aktiv financiar në atë mënyrë që do të rezultojë në falje të fluksit të parasë, atëherë së pari merr parasysh nëse një pjesë e aktivitetit duhet të shlyhet para se të bëhet modifikimi (shiko më poshtë politikën e shlyerjes). Kjo qasje ndikon në rezultatin e vlerësimit sasior dhe do të thotë që kriteret e ç'regjistrimit zakonisht nuk përmbushen në raste të tilla.

Nëse modifikimi i një aktivi financiar të matur me koston e amortizuar ose VDPHTGJ nuk rezulton në ç'regjistrim të aktivitetit financiar, atëherë banka së pari rillogarit vlerën kontabël bruto të aktivitetit financiar duke përdorur normën e interesit të aktivitetit dhe njeh rregullimin e modifikimit si fitim apo humbje. Për aktivitetet financiare me normë variabile, norma origjinale e interesit efektiv e përdorur për të llogaritur fitimin ose humbjen modifikohet në mënyrë që të paraqesë kushtet aktuale të tregut në momentin e modifikimit. Çfarëdo kosto ose tarifë e krijuar dhe tarifatat e marra si pjesë e modifikimit rregullojnë vlerën kontabël bruto të aktivitetit financiar të modifikuar dhe amortizohen gjatë afatit të mbetur të aktivitetit financiar të modifikuar.

Nëse një modifikim i tillë kryhet për shkak të vështirësive financiare të huamarrësit (shiko (vii)), atëherë fitimi ose humbja paraqitet së bashku me humbjet nga zhvlerësimi. Në raste të tjera, ai paraqitet si të ardhura nga interesi të llogaritura duke përdorur metodën efektive të normës së interesit.

Detyrimet financiare

Banka ç'regjistron një detyrim financiar kur kushtet e saj modifikohen dhe flukset e parave të detyrimit të modifikuar janë të ndryshme. Në këtë rast, një detyrim i ri financiar bazuar në kushtet e modifikuara njihet me vlerën e drejtë. Diferenca midis vlerës kontabël të detyrimit financiar të ç'regjistruar dhe vlerës së paguar njihet në fitim ose humbje. Paga përshin aktivitet jo-financiare të transferuara, nëse ka, dhe supozimin e detyrimeve, përshirë detyrimin e ri financiar të modifikuar.

Nëse modifikimi i një detyrimi financiar nuk llogaritet si ç'regjistrim, atëherë kostoja e amortizuar e detyrimit rillogaritet duke zbritur flukset e modifikuara të parasë me normën fillestare të interesit efektiv dhe fitimi ose humbja që rezulton njihet në fitim ose humbje. Për detyrimet financiare me normë variabile, norma origjinale e interesit efektiv e përdorur për të llogaritur fitimin ose humbjen modifikohet për të pasqyruar kushtet aktuale të tregut në kohën e modifikimit. Çfarëdo kosto dhe tarifë e krijuar njihen si një rregullim i vlerës kontabël të detyrimit dhe amortizohen gjatë afatit të mbetur të detyrimit financiar të modifikuar duke ri-llogaritur normën efektive të interesit në instrument.

(Shumat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

3. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(e) Instrumentet financiare (vazhdim)

(v) Netimi

Aktivitet dhe detyrimet financiare janë kompenzuar dhe shuma neto e paraqitur në pasqyrën e pozicionit financiar atëherë dhe vetëm atëherë kur, Banka aktualisht ka një të drejtë të zbatueshme me ligj për të shlyer shumat dhe ajo synon ose t'i shlyejë ato në bazë neto ose të marrë asetin dhe të shlyej detyrimin njëkohësisht.

Të ardhurat dhe shpenzimet paraqiten në baza neto vetëm kur lejohen sipas SNRF-ve, ose për fitimet dhe humbjet që vijnë nga një grup transaksionesh të ngjashme, siç është veprimtaria tregtare e Bankës.

(vi) Matja e vlerës së drejtë

'Vlera e drejtë' është çmimi i cili do të pranohej për shitjen e një pasurie ose i cili do të paguhej për transferimin e një detyrimi në një transaksion të zakonshëm mes pjesëmarrësve në treg në datën e matjes, në një treg primar ose në mungesë të tij, në tregun më të favorshëm ku Banka ka qasje në atë datë. Vlera e drejtë e një detyrimi pasqyron rrezikun e mosekzekutimit të tij.

Kur është e mundur, Banka mat vlerën e drejtë të një instrumenti duke përdorur çmimin e kuotuar në treg aktiv për instrumentin. Tregu quhet aktiv kur transaksionet lidhur me pasurinë apo detyrimin ndodhin shumë shpesh dhe me volum të mjaftueshëm për të siguruar informacion të vazhdueshëm për çmimin.

Kur nuk ekziston një çmim i kuotuar në një treg aktiv, Banka përdor teknika vlerësimi që maksimizojnë përdorimin e inputeve të vëzhgueshme dhe minimizojnë përdorimin e inputeve jo të vëzhgueshme. Teknika e zgjedhur e vlerësimit përfshin gjithë faktorët që pjesëmarrësit në treg do të konsideronin në vendosjen e çmimit të një transaksioni.

Evidenca më e mirë e vlerës së drejtë të një instrumenti financiar me njohjen fillestare të tij është zakonisht çmimi i transaksionit - përshembull vlera e drejtë e pagesës së dhënë ose të marrë. Nëse Banka vendos se vlera e drejtë në njohjen fillestare ndryshon nga çmimi i transaksionit dhe se vlera e drejtë nuk është evidentuar as me një çmim të kuotuar në një treg aktiv për një aktiv ose detyrim identik, e as nuk është e bazuar në një teknikë vlerësimi që përdor vetëm të dhëna nga tregjet të vrojtueshme në treg, atëherë instrumenti financiar matet fillimisht me vlerën e drejtë, rregulluar për të shtyrë në kohë diferencën midis vlerës së drejtë në njohjen fillestare dhe çmimit të transaksionit. Më pas, kjo diferencë njihet në fitim ose humbje në një bazë të përshtatshme mbi jetën e instrumentit, por jo më vonë se kur vlerësimi është i mbështetur plotësisht nga të dhëna të vëzhgueshme të tregut ose kur transaksioni mbyllet.

Nëse një pasuri ose detyrim i matur me vlerën e drejtë ka çmim të ofruar dhe çmim të kërkuar, Banka mat pasuritë dhe pozicionet e gjata me çmimin e ofruar dhe detyrimet dhe pozicionet e shkurtra me çmim të kërkuar.

Portofolet e aktiveve financiare dhe detyrimeve financiare që janë të ekspozuara ndaj rrezikut të tregut dhe rrezikut të kredisë që menaxhohen nga Banka në bazë të ekspozimit neto ndaj tregut ose rrezikut të kredisë, maten në bazë të një çmimi që do të merrej për të shitur një pozicioni neto i gjatë (ose paguar për të transferuar një pozicion të shkurtër neto) për ekspozimin e veçantë të rrezikut. Rregullimet e nivelit të portofolit - p.sh. rregullimi i ofertës-kërkesë ose rregullimet e rrezikut të kredisë që pasqyrojnë matjen në bazë të ekspozimit neto - u ndahen aktiveve dhe detyrimeve individuale në bazë të rregullimit relativ të rrezikut të secilit prej instrumenteve individuale në portofol.

Vlera e drejtë e një depozite të kërkuar nuk është më pak se shuma e pagueshme sipas kërkesës, skontuar nga data e parë në të cilën shuma mund të kërkohej për t'u paguar.

Banka njeh transferimet midis niveleve të hierarkisë së vlerës së drejtë deri në fund të periudhës raportuese gjatë së cilës ky ndryshim ka ndodhur.

(Shumat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

3. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(e) Instrumentet financiare (vazhdim)

(vii) Rënia në vlerë

Banka njihet nga humbjet për ECL për instrumentet financiare të mëposhtme që nuk maten në VDPFH:

- asetet financiare që janë instrumente borxhi;
- qiraja e arkëtueshme;
- kontratat e garancisë financiare të lëshuara; dhe
- angazhimet e huasë së lëshuara.

Asnjë humbje nga zhvlerësimi nuk njihet për investimet e kapitalit neto.

Banka mat lejimet e humbjeve në një shumë të barabartë me ECL-në e jetës, përveç për të mëposhtmet, për të cilën ato maten si ECL 12-mujore:

- letrat me vlerë të investimit të borxhit që përcaktohen të kenë rrezik të ulët të kredisë në datën e raportimit; dhe
- instrumente të tjera financiare (përveç qirasë së arkëtueshëm) në të cilat rreziku i kredisë nuk është rritur ndjeshëm që nga njohja e tyre fillestare dhe të cilat nuk janë POCI

Lejimet e humbjeve për të arkëtueshmet e qirasë maten gjithmonë në një shumë të barabartë me jetëgjatësinë ECL.

Banka e konsideron investimin e borxhit që të ketë rrezik të ulët kreditor kur vlerësimi i rrezikut të saj të kredisë është i barabartë me përkufizimin e klasifikuar të "klasës së investimeve". Banka nuk zbaton përjashtimin e rrezikut të ulët të kredisë për çdo instrument financiar tjetër.

ECL 12-mujore janë pjesë e ECL që rezultojnë nga ngjarjet e mundshme të mospageses së një instrumenti financiar brenda 12 muajve pas datës së raportimit. Instrumentet financiare për të cilat njihet një ECL 12 mujore janë të njohur si 'Instrumentet financiare të fazës 1'.

Jetëgjatësia ECL janë ECL që rezultojnë nga të gjitha ngjarjet e mundshme të mospagesës gjatë jetës së pritshme të instrumentit financiar. Instrumentet financiare për të cilat njihet një jetëgjatësi ECL, por që nuk janë të dëmtuara nga kreditë, referohen si 'Instrumentet Financiare të Fazës 2'.

Matja e ECL

ECL janë një vlerësim me probabilitet të ponderuar të humbjeve të kredive. Ato maten si më poshtë:

- *pasuritë financiare që nuk kanë pësuar rënie në vlerë nga kreditë në datën e raportimit:* si vlera aktuale e të gjitha zvogëlimeve në para (dmth. Diferenca midis flukseve të mjeteve monetare që i detyrohen njësisë ekonomike në përputhje me kontratën dhe fluksin e parasë që Banka pret të marrë); dhe me PD të ndryshme për 12 muaj dhe për humbje të pritshme të kredisë përgjatë jetëgjatësisë;
- *pasuritë financiare që janë të dëmtuara nga kreditë në datën e raportimit:* si diferenca midis vlerës kontabël bruto dhe vlerës aktuale të flukseve monetare të ardhshme të vlerësuar;
- *zotimet e huazuara:* si vlera aktuale e diferencës midis flukseve monetare kontraktuale që i detyrohen bankës nëse kredia është tërhequr dhe fluksin e mjeteve monetare që Banka pret të marrë; dhe

kontratat e garancisë financiare: pagesat e pritshme për të rimbursuar mbajtësin minus shumat që Banka pret të rimarrë.

(Shumat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

3. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(e) Instrumentet financiare (vazhdim)

Pasuritë financiare të ristrukturuara

Nëse kushtet e një pasurie financiare rinegocionohen ose modifikohen ose një pasuri financiare ekzistuese zëvendësohet me një të re për shkak të vështirësive financiare të huamarrësit, atëherë bëhet vlerësimi nëse pasuritë financiare duhet të ç'regjistrohen dhe ECL të matet si më poshtë.

- Nëse ristrukturimi i pritur nuk do të rezultojë në ç'regjistrimin e pasurisë ekzistuese, atëherë flukset e pritshme të mjeteve monetare që rrjedhin nga pasuria financiare e modifikuar përfshihet në llogaritjen e mungesës së parasë së gatshme nga pasuria ekzistuese
- Nëse ristrukturimi i pritur do të rezultojë në ç'regjistrimin e pasurisë ekzistuese, atëherë vlera e drejtë e pasurisë së re trajtohet si fluksi i parave të gatshme nga pasuria financiare ekzistues në kohën e ç'regjistrimit të tij. Kjo shumë përfshihet në llogaritjen e mungesës së parasë së gatshme nga pasuria financiare ekzistuese që zbritet nga data e pritur e mosnjohjes deri në datën e raportimit duke përdorur normën fillestare të interesit efektiv të pasurisë financiar ekzistues.

Pasuritë financiare me rënie në vlerë të kredisë

Në çdo datë raportimi, Banka vlerëson nëse pasuritë financiare të mbartura me koston e amortizuar dhe pasuritë financiare të borxhit të bartura përmes VDPHTGJ dhe të arkëtueshmet e qirasë financiare janë me vlerë të dëmtuar të kredisë (referuar si 'Aktivet financiare të fazës 3'). Një pasuri financiare është me vlerë të "dëmtuar të kredisë" kur ka ndodhur një ose më shumë ngjarje që kanë një ndikim të dëmshëm në flukset monetare të ardhshme të vlerësuara të pasurisë financiar.

Dëshmia se një pasuri financiare ka pësuar rënie në vlerë të kredisë përfshin të dhënat e vijuese:

- vështirësi të konsiderueshme financiare të huamarrësit ose emetuesit;
- shkelje e kontratës siç janë ngjarje të dështimit ose të vonesave;
- ristrukturimin e një huaje ose parapagimi nga Banka me kushte që Banka nuk do ta konsideronte ndryshe;
- është e mundshme që huamarrësi të hyjë në falimentim ose riorganizim tjetër financiar; ose
- zhdukja e një tregu aktiv për një siguri për shkak të vështirësive financiare.

Një hua që është rinegocuar për shkak të përkeqësimit të gjendjes së huamarrësit zakonisht konsiderohet të jetë me vlerë të dëmtuar të kredisë nëse nuk ka dëshmi se rreziku i mosmarrjes së flukseve monetare kontraktuale është reduktuar ndjeshëm dhe nuk ka tregues të tjerë të zhvlerësimit. Përveç kësaj, një kredi me pakicë e cila është e vonuar për 90 ditë ose më shumë konsiderohet si me vlerë të dëmtuar të kredisë edhe kur përkufizimi rregullator i dështimit është ndryshe.

Në kryerjen e një vlerësimi nëse një investim në borxhin sovran është me kredi të zhvlerësuar, Banka konsideron faktorët e mëposhtëm.

- Vlerësimi i tregut për aftësinë kreditore, siç pasqyrohet në fitimet e obligacioneve.
- Vlerësimet e agjencive të vlerësimit të aftësisë kreditore.
- Aftësia e vendit për të hyrë në tregjet e kapitalit për lëshimin e borxhit të ri.
- Mundësia e ristrukturimit të borxhit, duke rezultuar në mbajtjen e humbjeve nëpërmjet faljes vullnetare ose të detyrueshme të borxhit.
- Mekanizmat ndërkombëtarë për të siguruar mbështetjen e nevojshme si "huadhënës i zgjidhjes së fundit" në atë vend, si dhe qëllimin e pasqyruar në deklaratat publike, të qeverive dhe agjencive për përdorimin e këtyre mekanizmave. Kjo përfshin një vlerësim të thellësisë së këtyre mekanizmave dhe, pa marrë parasysh qëllimin politik, nëse ka kapacitet për të përmbushur kriteret e kërkuara.

TURKIYE CUMHURİYETİ ZIRAAT BANKASI A.S. – DEGA E KOSOVËS
SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE
Për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2021

(Shumat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

3. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(e) Instrumentet financiare (vazhdim)

Paraqitja e lejimit për ECL në pasqyrën e pozicionit financiar.

Lejimet e humbjeve për ECL janë të prezatnuara në pasqyrat financiare si në vijim:

- *pasuritë financiare të matura me koston e amortizuar: si zbritje nga vlera kontabël bruto e aktiveve;*
- *zotimet e kredisë dhe kontratat e garancisë financiare: në përgjithësi, si një provizion;*
- *kur një instrument financiar përfshin si një komponent të tërhequr dhe një të pa tërhequr dhe Banka nuk mund të identifikojë ECL-në për komponentin e zotimit të kredisë veçmas nga ato në përbërësin e tërhequr: Banka paraqet një lejim të humbjes së kombinuar për të dy komponentët. Shuma e kombinuar paraqitet si një zbritje nga vlera kontabël bruto e përbërësit të tërhequr. Çdo tejkalim i lejimit të humbjes mbi shumën bruto të komponentit të tërhequr paraqitet si një provizion; dhe*
- *instrumentet e borxhit të matura në VDPHTGJ: asnjë lejim nga humbja nuk njihet në pasqyrën e pozicionit financiar sepse vlera kontabël e këtyre aktiveve është vlera e drejtë e tyre. Megjithatë, zbritja e humbjes shpaloet dhe njihet në rezervën e vlerës së drejtë.*

Shlyerjet

Kreditë dhe letrat me vlerë të borxhit shlyhen (pjesërisht ose tërësisht) kur nuk ka pritshmëri të arsyeshme për rikuperimin e një pasurie financiare në tërësi ose një pjesë të tij. Kjo zakonisht ndodh kur Banka përcakton se huamarrësi nuk ka asete ose burime të ardhurash që mund të gjenerojnë flukse të mjaftueshme të mjeteve monetare për të shlyer shumat që i nënshtrohen shlyerjes. Ky vlerësim kryhet në nivelin e aseteve individuale.

Kontratat jo-integrale të garancioneve financiare

Banka vlerëson nëse një kontratë e garancionit financiar është një element integral i një aktivi financiar që llogaritet si një përbërës i atij instrumenti ose është një kontratë që llogaritet veçmas. Faktorët që Banka i konsideron kur bën këtë vlerësim përfshijnë nëse:

- *garancioni është në mënyrë implicite pjesë e kushteve kontraktuale të instrumentit të borxhit;*
- *garancioni kërkohet nga ligjet dhe rregulloret që rregullojnë kontratën e instrumentit të borxhit;*
- *garancioni lidhet në të njëjtën kohë dhe në shqyrtimin e instrumentit të borxhit; dhe*
- *garancioni jepet nga prindi i huamarrësit ose një kompani tjetër brenda grupit të huamarrësit.*

Nëse Banka përcakton se garancioni është një element integral i aktivitetit financiar, atëherë çdo premi e pagueshme në lidhje me njohjen fillestare të aktivitetit financiar trajtohet si një kosto e transaksionit për blerjen e tij. Banka e konsideron efektin e mbrojtjes gjatë matjes së vlerës së drejtë të instrumentit të borxhit dhe kur matet ECL.

Nëse Banka përcakton se garancioni nuk është një element integral i instrumentit të borxhit, atëherë ajo njeh një pasuri që përfaqëson çdo parapagesë të primit të garancionit dhe një të drejtë për lejim nga humbjet e kredisë. Një parapagim i primit njihet vetëm nëse ekspozimi i garantuar as nuk është i dëmtuar nga kreditë dhe as nuk ka pësuar një rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë kur jepet garancioni. Këto pasuri njihen në 'pasuri të tjera'.

(Shumat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

3. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(f) Paraja e gatshme dhe ekuivalentët e saj

Paraja dhe ekuivalentët e saj përfshijnë monedha dhe kartëmonedha në arkë, balancat në Bankën Qendrore të pakufizuara në përdorim dhe aktive financiare shumë likuide me maturim fillestar deri në tre muaj ose më pak, të cilat kanë rrezik të pakonsiderueshëm të ndryshimit të vlerës së tyre të drejtë dhe përdoren nga banka për manaxhimin e zotimeve afatshkurtra. Paraja dhe ekuivalentët e saj mbahen me kosto të amortizuar.

(g) Kreditë dhe paradhëniet

‘Kreditë dhe paradhëniet’ në pasqyrën e pozicionit financiar përfshijnë:

- huatë dhe paradhëniet e matura me koston e amortizuar; ato fillimisht maten me vlerën e drejtë plus kostot direkte shtesë të transaksionit dhe më pas me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv;
- huatë dhe paradhëniet e matura në mënyrë të detyrueshme në VDPFH ose të përcaktuara si në VDPFH (shih J (ii)); këto maten me vlerën e drejtë me ndryshimet e njohura menjëherë në fitim ose humbje; dhe
- Qiratë financiare të arkëtueshme

Kur Banka blen një pasuri financiare dhe në të njëjtën kohë hyn në një marrëveshje për të rishitur pasurinë (ose një pasuri të ngjashme) me një çmim fiks në një datë të ardhshme (repo e kundërt ose huamarrja e stokut), marrëveshja llogaritet si një hua ose paradhënie dhe pasuria themelore nuk njihet në pasqyrat financiare të Bankës.

(h) Investimet në letra me vlerë

Titulli "Investimet në letra me vlerë" në pasqyrën e pozicionit financiar përfshin:

- letrat me vlerë të borxhit të matura në VDPHTGJ

Për letrat me vlerë të borxhit të matura në VDPHTGJ, fitimet dhe humbjet njihen në HTGJ përveç për të mëposhtmet, të cilat njihen në fitim ose humbje në të njëjtën mënyrë si për pasuritë financiare të matura me koston e amortizuar:

- të ardhurat nga interesi duke përdorur metodën e interesit efektiv;
- ECL dhe anulimet; dhe
- fitimet dhe humbjet në valutë të huaj.

Kur instrumentet e borxhit të matur në VDPHTGJ ç’regjistrohen, fitimi ose humbja kumulative e njohur më parë në OCI është riklasifikuar nga kapitali neto në fitim ose humbje.

(i) Prona dhe pajisjet

Prona dhe pajisjet janë paraqitur me kosto historike minus zhvlerësimi i akumuluar dhe rënia në vlerë e akumuluar, nëse ka. Kostoja historike përfshin shpenzimet që i atribuohen drejtpërsëdrejti blerjes së zërave të pronës dhe pajisjeve.

Shpenzimet pasuese përfshihen në vlerën kontabël të pasurisë ose njihen si një pasuri e veçantë, sipas rastit, vetëm kur është e mundur që përfitimet e ardhshme ekonomike të lidhura me artikullin do të rrjedhin në Bankë dhe kostoja e artikullit mund të matet në mënyrë të besueshme. Të gjitha riparimet dhe mirëmbajtjet e tjera i ngarkohen shpenzimeve të tjera operative gjatë periudhës financiare në të cilën ato janë shkaktuar.

Vlera kontabël e pronës dhe pajisjeve rishikohet për rënie në vlerë kur ngjarjet ndryshojnë ose ndryshimet në rrethana tregojnë që vlera kontabël mund të mos jetë e rikuperueshme. Nëse ekzistojnë indikacione të tilla ku vlerat bartëse tejkalojnë shumën e rikuperueshme të vlerësuar, pasuritë ose njësitë gjeneruese të mjeteve monetare regjistrohen me shumën e tyre të rikuperueshme. Shuma e rikuperueshme e pronës dhe pajisjeve është shuma më e madhe në mes të vlerës së drejtë minus kostot e shitjes dhe vlerës në përdorim. Në vlerësimin e vlerës në përdorim, flukset monetare të ardhshme të vlerësuar zbriten në vlerën e tyre aktuale duke përdorur një normë skontimi para tatimit që pasqyron vlerësimet aktuale të tregut për vlerën kohore të parës dhe rreziqet specifike për pasuritë.

TURKIYE CUMHURİYETİ ZIRAAT BANKASI A.S. – DEGA E KOSOVËS
SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE
Për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2021

(Shumat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

3. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(i) Prona dhe pajisjet (vazhdim)

Për një pasuri që nuk gjeneron flukse monetare kryesisht të pavarura, shuma e rikuperueshme përcaktohet për njësinë gjeneruese të mjeteve monetare të cilës i përket pasuria. Humbjet nga rënia në vlerë njihen në fitim ose humbje.

Toka dhe pasuritë në ndërtim nuk zhvlerësohen. Zhvlerësimi i pasurive ngarkohet në bazë të metodës lineare me normat e përcaktuara për shpërndarjen e kostos së pronës dhe pajisjeve përgjatë jetës së tyre të dobishme të vlerësuar. Normat vjetore të zhvlerësimit përcaktohen nga jetëgjatësia e vlerësuar e pasurive të caktuara siç paraqitet më poshtë:

	Jetëgjatësia 2021	Jetëgjatësia 2020
Ndërtesat	-	-
Përmirësimi i Qiramarrjes	Më e shkurtër e afatit të qirasë ose e jetës së dobishme	Më e shkurtër e afatit të qirasë ose e jetës së dobishme
Kompjuterë dhe pajisje të ngjashme	5 vite	5 vite
Automjetet motorike	5 vite	5 vite
Mobilje, instalime dhe pajisje	5 vite	5 vite

Fitimet dhe humbjet nga hedhja jashtë përdorimit përcaktohen duke krahasuar të ardhurat me vlerën kontabël neto. Këto janë të përfshira në të ardhurat tjera ose shpenzimet tjera operative (sipas rastit) në fitim ose humbje.

(j) Pasuritë e paprekshme

Pasuritë e paprekshme njihen nëse është e mundshme që përfitimet ekonomike të ardhshme që i atribuohen pasurisë do të rrjedhin në Bankë dhe kostoja e pasurisë mund të matet në mënyrë të besueshme. Pasuritë e paprekshme maten fillimisht me kosto. Vlera bartëse e pasurive të paprekshme shqyrtohet për rënie në vlerë kur ngjarjet ose ndryshimet në rrethana tregojnë se vlera bartëse mund të mos jetë e rikuperueshme. Pasuritë e paprekshme përbëhen tërësisht nga softueri kompjuterik, i cili amortizohet duke përdorur metodën lineare gjatë jetëgjatësisë së vlerësuar prej pesë vitesh.

(k) Qiraja

Banka ka aplikuar SNRF 16 duke përdorur qasjen kumulative dhe për këtë arsye informacioni krahasues nuk është rikthyer dhe është paraqitur në SNK 17. Detajet e politikave të kontabilitetit, si në SNK 17, ashtu edhe në SNRF 16 janë paraqitur më poshtë.

Politikat e zbatueshme nga 1 Janari 2020.

Në fillimin e një kontrate, banka duhet të vlerësojë nëse ajo kontratë përmban një qira. Banka njeh një aktiv të përdorimit të së drejtës dhe një detyrim korrespondues të qirasë në lidhje me të gjitha aranzhimet e qirasë në të cilën është qiramarrës, përveç qirave afatshkurtra (të përcaktuara si qira me një kontratë qiraje 12 muaj ose më pak) dhe qira të pasurive me vlerë të ulët. Për këto qira, Banka njeh pagesat e qirasë si një shpenzim operativ në bazë të drejtpërdrejtë për afatin e qirasë, përveç nëse një bazë tjetër sistematike është më përfaqësuese e modelit të kohës në të cilën konsumohen përfitimet ekonomike nga aktivet e marra me qira.

Detyrimi i qirasë fillimisht matet me vlerën aktuale të pagesave të qirasë që nuk paguhen në datën e fillimit, e zbritshme nga norma e interesit për kredi. Nëse kjo normë nuk mund të përcaktohet me lehtësi, qiramarrësi përdor normën e tij të huamarrjes.

Pagesat e qirasë që përfshihen në matjen e detyrimit të qirasë vijojnë më poshtë:

- Pagesat fikse; (përfshirë pagesa fikse në substancë), minus çdo stimulim i arkëtueshëm i qirasë;
- Pagesat variable të qirasë të cilat varen nga një indeks apo normë fillimisht duke përdorur një indeks ose normë në datën e fillimit;
- Shumat e pritshme për t'u paguar nga qiramarrësi sipas vlerës së mbetur të garancive;dhe
- Çmimi i ushtrimit të një opsioni blerjeje nëse Kompania ka siguri të arsyeshme t'a ushtroj dhe
- Pagesat e gjobave për ndërprerjen e qirasë, nëse afati i qirasë pasqyron ushtrimin e një opsioni për ndërprerjen e qirasë.

(Shumat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

3. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(k) Qiraja (vazhdim)

Detyrimi i qirasë paraqitet si një vijë e veçantë në pasqyrën e pozicionit financiar.

Detyrimi i qirasë matet më pas duke rritur vlerën kontabël për të pasqyruar interesin mbi detyrimin e qirasë (duke përdorur metodën e interesit efektiv) dhe duke zvogëluar vlerën kontabël për të pasqyruar pagesat e qirasë së bërë. Banka rimat detyrimin e qirasë (dhe bën një rregullim përkatës ndaj aktivitet të lidhur me të drejtën e përdorimit) sa herë:

- Afati i qirasë ka ndryshuar ose ka një ngjarje të rëndësishme ose ndryshim të rrethanave që rezultojnë në një ndryshim në vlerësimin e ushtrimit të një opsioni blerjeje, që në këtë rast detyrimi i qirasë rimatet duke zbritur pagesat e rishikuara të qirasë dhe duke përdorur një normë të rishikuar zbritje.
- Pagesat e qirasë ndryshojnë për shkak të ndryshimeve në një indeks ose normë ose një ndryshim në pagesën e pritshme nën një vlerë të mbetur të garantuar, në të cilin rast detyrimi i qirasë rimatet duke zbritur pagesat e rishikuara të qirasë duke përdorur një normë të pandryshuar zbritje (përveç nëse pagesat e qirasë ndryshojnë për shkak të një ndryshimi në një normë interesi variabil, në këtë rast përdoret një normë e rishikuar e skontimit).
- Një kontratë qiraje është modifikuar dhe modifikimi i qirasë nuk llogaritet si një qira e veçantë, në këtë rast detyrimi i qirasë rimatet bazuar në afatin e qirasë së qirasë së modifikuar duke zbritur pagesat e rishikuara të qirasë dhe duke përdorur një normë të rishikuar zbritje në efekt data e modifikimit.

Banka nuk ka bërë ndonjë rregullim të tillë gjatë periudhave të paraqitura.

Aktivitet me të drejtë përdorimi përfshijnë matjen fillestare të detyrimit korrespondues të qirasë, pagesat e qirasë të bëra në ose para ditës së fillimit, minus çfarëdo stimul të marrë me qira dhe çdo kosto fillestare direkte. Ato më pas maten me kosto minus amortizim të akumuluar dhe humbje nga zhvlerësimi.

Në rastet kur Banka krijon një detyrim në lidhje me shpenzimet për çmontimin dhe heqjen e një aktivi të dhënë me qira, riparon vendin në të cilin është vendosur ose riparon asetin themelor në gjendjen e kërkuar sipas kushteve të kontratës për qira, një provizion njihet dhe matet sipas SNK 37. Kostot përfshihen në aktivin e lidhur me të drejtën e përdorimit, përveç nëse ato shpenzime janë bërë për të prodhuar inventarë.

Aktivitet me të drejtë përdorimi zhvlerësohen gjatë periudhës më të shkurtër në mes të afatit të qirasë dhe jetës së dobishme të aktivitet themelor. Nëse qiraja transferon pronësinë mbi aktivin themelor ose koston e aktivitet që Banka pret të ushtrojë një mundësi blerjeje, aktivi i lidhur me të drejtën e përdorimit zhvlerësohet gjatë jetës së dobishme të aktivitet themelor. Zhvlerësimi fillon në datën e fillimit të qirasë.

Aktivitet me të drejtë përdorimi paraqiten si një linjë e veçantë në pasqyrën e pozicionit financiar.

Qiraja variabile që nuk varet nga një indeks ose normë nuk përfshihen në matjen e detyrimit të qirasë dhe aktivitet me të drejtë përdorimi. Pagesat e ndërlidhura njihen si shpenzime në periudhën në të cilën ndodh ngjarja ose gjendja që shkakton ato pagesa.

Në praktikë, SNRF 16 lejon një qiramarrës të mos veçojë përbërësit jo-qira, dhe në vend të kësaj të llogarisë çdo kompensim qirash dhe përbërësish jo-qira si një marrëveshje e vetme. Banka nuk e ka përdorur këtë praktikë. Për një kontratë që përmban një përbërës të qirasë dhe një ose më shumë komponentë të qirasë ose jo të qirasë, Banka shpërndan vlerësimin në kontratë për secilin komponent të qirasë në bazë të çmimit relativ të pavarur të komponentit të qirasë dhe çmimit relative të komponentëve jo-qira.

3. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

k) Të arkëtueshmet nga bankat tjera

Shumat e arkëtueshme nga bankat e tjera regjistrohen kur Grupi u parapaguan bankave të tjera pa pasur si synim tregtimin e të arkëtueshmeve jo-derivative të pakuotuar që rezultojnë në datat fikse ose të përcaktueshme. Shumat e arkëtueshme nga bankat e tjera mbarten me koston e amortizuar.

i) Depozitat dhe detyrimet e varura

Depozitat dhe detyrimet e varura janë burimet kryesore të Bankës për financimin e borxhit.

Kur Banka shet një pasuri financiare dhe në të njëjtën kohë hyn në një marrëveshje për të riblerë atë pasuri (ose një pasuri të ngjashme) me një çmim fiks në një datë të ardhshme (marrëveshja e shitjes dhe e riblerjes), marrëveshja llogaritet si një depozitë dhe pasuritë vazhdojnë të njihen në pasqyrat financiare të Bankës.

Depozitat dhe detyrimet e varura fillimisht maten me vlerën e drejtë minus kostot shtesë të drejtëpërdrejta të transaksionit dhe më pas maten me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv.

m) Provizionet

Një provizion njihet nëse, si rezultat i një ngjarjeje të shkuar, Banka ka një detyrim aktual ligjor ose konstruktiv që mund të vlerësohet në mënyrë të besueshme dhe është e mundur që një dalje e përfitimeve ekonomike të kërkohej për të shlyer detyrimin. Provizionet përcaktohen duke zbritur flukset monetare të ardhshme të pritshme me një normë para tatimit që pasqyron vlerësimet aktuale të tregut për vlerën në kohë të parase dhe rreziqet specifike të detyrimit. Zbërthimi i zbritjes njihet si kosto financiare.

n) Përfitimet e punonjësve

Banka paguan vetëm kontributet në planin e pensioneve të administruara publikisht në baza të detyrueshme. Banka nuk ka detyrime të mëtejshme të pagesës pasi të jenë paguar kontributet. Kontributet njihen si shpenzime për përfitimet e punonjësve kur ato duhet të paguhen. Banka ka llogaritur dhe ofruar provizion për pushimin e pashfrytëzuar të stafit nga fundi i periudhës raportuese.

o) Garancionet financiare dhe zotimet e kredisë

Garancionet financiare janë kontrata që kërkojnë nga Banka që të bëjë pagesa të caktuara për të rimbursuar mbajtësin për një humbje që shkaktohet sepse një debitor specifik nuk arrin të bëjë pagesën kur ajo është e detyrueshme në përputhje me kushtet e një instrumenti borxhi. Zotimet e kredisë janë angazhime të sigurta për të ofruar kredi sipas afateve dhe kushteve të paracaktuara.

(Shumat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

3. Përmbledhja e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

p) Kapitali aksionar

(i) Shpenzimet e emetimit të aksioneve

Kostot shtesë që i atribuohen drejtpërdrejt emetimit të aksioneve të reja janë paraqitur në kapital si një zbritje, neto nga tatimi, nga të ardhurat.

(ii) Primi i aksioneve

Primi i aksioneve përfaqëson tejkalimin e kontributit të marrë mbi vlerën nominale të aksioneve të emetuara.

(iii) Dividendët për aksionet e zakonshme

Dividendët për aksionet e zakonshme njihen në kapitalin neto në periudhën në të cilën ato janë miratuar nga aksionerët e Bankës. Dividendët për vitin që janë deklaruar pas datës së raportimit shpalosen si ngjarje pas përfundimit të periudhës raportuese.

n. Krahaseshmëria

Aty ku është e nevojshme, shifrat krahasuese janë riklasifikuar për t'iu përshtatur ndryshimeve në paraqitjen për vitin aktual për qëllime të fluksit monetar.

4. Adoptimi i Standardeve të reja dhe të rishikuara Ndërkombëtare të Raportimit Financiar

a) Adoptimi i standardeve të reja dhe të rishikurara

i) Standardet dhe interpretimet efektive në periudhën aktuale

Banka ka miratuar të gjitha Standardet dhe Interpretimet e reja ose të ndryshuara të Kontabilitetit të nxjerra nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit ('BSNK') që janë të detyrueshme për periudhën aktuale të raportimit. Adoptimi i këtyre standardeve dhe interpretimi nuk pati ndikim signifikant në pasqyrat financiare të bankave.

Standardet dhe ndryshimet e reja të mëposhtme janë bërë efektive më 1 janar 2021

- Koncesionet e qirasë të lidhura me COVID-19 pas datës 30 qershor 2021 (Ndryshimet në SNRF 16).
- Faza 2 e Reformës së Standardit të Normës së Interesit (Ndryshimet në SNRF 9, SNK 39, SNRF 7, SNRF 4 dhe SNRF 16)

ii) Standardet dhe interpretimet në fjalë nuk janë ende efektive (vazhdim)

Standardet dhe interpretimet që janë lëshuar, por jo ende efektive, deri në datën e lëshimit të pasqyrave financiare të Bankës janë dhënë më poshtë. Banka synon të miratojë këto standarde, nëse janë të zbatueshme, kur ato të bëhen efektive.

- SNRF 17 "Kontratat e Sigurimit" përfshirë ndryshimet në SNRF 17 (në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë me ose pas 1 janarit 2023),
- Ndryshime në SNRF 17 Kontratat e Sigurimit (Ndryshimet në SNRF 17 dhe SNRF 4),
- Referencat në Kornizën Konceptuale,
- Të ardhurat para përdorimit të synuar (Ndryshime në SNK 16),
- Kontratat e rënda – Kostoja e përmbushjes së një kontrate (Ndryshime në SNK 37),
- Përmirësimet vjetore të ciklit të standardeve të SNRF-ve 2018-2020 (Ndryshimet në SNRF 1, SNRF 9, SNRF 16, SNK 41)
- Klasifikimi i detyrimeve si afatshkurtër ose afatgjatë (Ndryshimet në SNK 1),
- Tatimi i shtyrë në lidhje me aktivet dhe detyrimet nga një Transaksion i Vetëm,

Banka ka zgjedhur që të mos miratojë këto standarde, rishikime dhe interpretime para datave të tyre efektive. Banka parashikon që miratimi i këtyre standardeve, rishikimet dhe interpretimet nuk do të kenë ndikim material në pasqyrat financiare të Bankës në periudhën e aplikimit fillestar.

5. Gjykimet kritike të kontabilitetit dhe burimet kryesore të pasigurisë së vlerësimit

Banka bën vlerësime dhe supozime që ndikojnë në shumat e raportuara të aktiveve dhe pasiveve brenda vitit të ardhshëm financiar. Vlerësimet dhe gjykimet vlerësohen vazhdimisht dhe bazohen në përvojën historike dhe faktorë të tjerë, duke përfshirë pritjet e ngjarjeve të ardhshme që besohet të jenë të arsyeshme sipas rrethanave.

a) Supozimet dhe pasiguritë e vlerësimit

Informacioni mbi supozimet dhe pasiguritë e vlerësimit që kanë një rrezik të konsiderueshëm për të rezultuar në një rregullim material në vitet pasuese është dhënë më poshtë në lidhje me zhvlerësimin e instrumenteve financiare:

(i) Rënia në vlerë për humbjet nga kreditë

Banka shqyrton portofolet e saj të huave për të vlerësuar zhvlerësimin në baza mujore. Në përcaktimin nëse një humbje nga zhvlerësimi duhet të regjistrohet në fitim ose humbje, Banka bën gjykime nëse ka të dhëna të vëzhgueshme që tregojnë se ka një ulje të konsiderueshme në flukset monetare të ardhshme të vlerësuar nga një portofol i kredive para se të mund të identifikohet rënia me një hua individuale në atë portofol. Kjo dëshmi mund të përfshijë të dhëna të vëzhgueshme që tregojnë se ka pasur një ndryshim të pafavorshëm në statusin e pagesave të huamarrësve në një grup, ose kushtet ekonomike kombëtare ose lokale që lidhen me mospagimin e aktiveve në Bankë.

Menaxhmenti përdor vlerësime bazuar në përvojën historike të humbjes për aktivet me karakteristika të riskut të kredisë dhe dëshmi objektive të zhvlerësimit të ngjashëm me ato të portofolit gjatë caktimit të flukseve monetare të ardhshme. Metodologjia dhe supozimet e përdorura për vlerësimin e shumës dhe kohës së flukseve monetare të ardhshme rishikohen rregullisht për të zvogëluar çdo diferencë midis vlerësimeve të humbjeve dhe përvojës aktuale të humbjes.

Bazuar në vlerësimin e menaxhmentit, pandemia COVID 19 nuk ka ndikuar në mënyrë të konsiderueshme në vlerën kontabël të huave dhe paradhënieve të bankës më 31 Dhjetor 2021 dhe provizioni i humbjes së huasë i regjistruar më 31 Dhjetor 2021 është i përshtatshëm.

6. Menaxhimi i riskut financiar

Aktivitetet e Bankës e ekspozojnë atë ndaj një shumëllojshmërie risqesh dhe këto aktivitete përfshijnë analizën, vlerësimin, pranimin dhe menaxhimin e një shkalle risku ose kombinimi të risqeve. Marrja e riskut është thelbësore për biznesin financiar dhe risqet operationale janë një pasojë e pashmangshme për të qenë në biznes. Qëllimi i Bankës është, pra, të arrijë një ekuilibër të përshtatshëm midis riskut dhe kthimit dhe të minimizojë efektet e mundshme negative në ecurinë financiare të Bankës.

Politikat e menaxhimit të riskut të Bankës janë të dizajnuara për të identifikuar dhe analizuar këto risqe, për të vendosur kufizimet dhe kontrollet e duhura të riskut si dhe për të monitoruar risqet dhe respektuar kufizimet nëpërmjet sistemeve të besueshme dhe të përditësuara të informacionit. Banka rregullisht shqyrton politikat dhe sistemet e saj të menaxhimit të riskut për të pasqyruar ndryshimet në tregjet, produktet dhe praktikatat më të mira në zhvillim.

Menaxhimi i riskut kryhet kryesisht nga Funksioni i Monitorimit të Riskut dhe Departamenti i Riskut të Kredisë që punojnë sipas politikave të administrimit të riskut të miratuara nga Bordi i Drejtorëve. Bordi ofron parime të shkruara për menaxhimin e përgjithshëm të riskut, si dhe politikat me shkrim që mbulojnë fusha specifike, të tilla si, risku i kredisë, risku i kursit të këmbimit, risku i normës së interesit dhe risku i likuiditetit. Përveç kësaj, auditimi i brendshëm është përgjegjës për rishikimin e pavarur të menaxhimit të riskut dhe mjedisit të kontrollit.

a) Risku i kredisë

Banka merr përsipër ekspozimin ndaj riskut të kredisë, i cili është risku që pala tjetër të shkaktojë një humbje financiare për Bankën duke mos përmbushur një detyrim. Risku i kredisë është i përhapur në biznesin e Bankës; prandaj menaxhmenti menaxhon me kujdes ekspozimin ndaj riskut të kredisë. Ekspozimet e kredive lindin kryesisht në aktivitetet huadhënëse që çojnë në kreditë dhe paradhëniet si dhe aktivitetet e investimit që sjellin vendosje dhe letra me vlerë të borxhit në portfolion e pasurive të Bankës.

Ekziston edhe risku i kredisë në instrumentet financiare jashtë bilancore, siç janë letrat e kreditit, garancionet dhe zotimet e kredisë. Menaxhimi dhe kontrolli i riskut të kredisë për kreditë dhe paradhëniet janë të centralizuara në departamentin e menaxhimit të riskut të kredisë, ndërkohë që risku ndërbankar për vendosjet dhe letrat me vlerë të borxhit janë të përqendruara në departamentet e Thesarit dhe të Menaxhimit të Riskut. Të gjitha departamentet përgjegjëse për administrimin dhe kontrollin e riskut të kredisë, raportojnë rregullisht në Bordin Menaxhues dhe në Bordin e Drejtorëve.

(i) Analiza e cilësisë së kredisë

Tabelat e mëposhtme paraqesin informacion në lidhje me cilësinë e kredisë së pasurive financiare dhe lejimin për rënien në vlerë/ humbjen e mbajtur nga Banka kundrejt këtyre pasurive.

Tabela përfaqëson një skenar të rastit më të keq të ekspozimit ndaj riskut të kredisë të Bankës më 31 Dhjetor 2021 dhe 2020, pa marrë parasysh ndonjë kolateral të mbajtur ose përmirësime të tjera të bashkangjitura të kredisë. Për pasuritë financiare, ekspozimet e paraqitura më poshtë paraqesin vlerën kontabël neto të raportuar në pasqyrën e pozicionit financiar.

TURKIYE CUMHURİYETİ ZIRAAT BANKASI A.Ş. – DEGA E KOSOVËS
SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE
 Për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2021

(Shumat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

6. Menaxhimi i riskut financiar (vazhdim)

(a) Risku i kredisë (vazhdim)

i) Analiza e cilësisë së kredisë (vazhdim)

	Kreditë për klientë		Investimet në letrat me vlerë		Gjendjet me bankat dhe me BQK-në	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut të kredisë						
Vlera bartëse	65,514,143	56,491,092	7,003,986	6,864,982	18,444,070	9,133,708
Shuma e zotuar / e garantuar	3,616,795	2,618,322	-	-	-	-
	69,130,938	59,109,414	7,003,986	6,864,982	18,444,070	9,133,708
Me koston e amortizuar						
Faza 1	63,054,498	53,028,106	7,011,300	6,864,982	18,471,745	9,133,708
Faza 2	3,408,287	3,773,996	-	-	-	-
Faza 3	416,482	199,939	-	-	-	-
Gjithsej	66,879,267	57,002,041	7,011,300	6,864,982	18,471,745	9,133,708
Lejimi për rënien në vlerë (individuale dhe kolektive)	1,365,124	510,949	7,315	7,162	27,675	13,681
Vlera kontabël neto	65,514,143	56,491,092	7,003,986	6,857,820	18,444,070	9,120,027
Jastë bilancit: ekspozimi maksimal						
Garancionet financiare: Rreziku i ulët-fer	3,616,795	2,618,322	-	-	-	-
Gjithsej zotuar / garantuar	3,616,795	2,618,322	-	-	-	-
Provizionet e njohura si detyrime	18,048	8,476	-	-	-	-
Gjithsej ekspozimet	3,598,747	2,609,846	-	-	-	-

TURKIYE CUMHURİYETİ ZIRAAT BANKASI A.S. – DEGA E KOSOVËS
SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE
Për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2021

(Shumat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

6. Menaxhimi i riskut financiar (vazhdim)

(a) Risku i kredisë (vazhdim)

(i) Analiza e cilësisë së kredisë (vazhdim)

Paraja dhe balancat me bankat qendrore

Paraja dhe llogaria rrjedhëse me bankat nuk janë as në vonesë, as nuk kanë pësuar rënie në vlerë dhe nuk janë të kolateralizuara. Cilësia e kredisë së parasë së gatshme dhe balancat me bankat qendrore është dhënë më poshtë. Bankës Qendrore të Kosovës dhe Qeverisë së Kosovës nuk i ofrohet një vlerësim nga agjencitë e njohura të vlerësimit.

Më 31 Dhjetor

	2021	2020
AA+ to AA-	-	-
A+ to A-	-	-
BB+ to B-	11,135,702	729,050
BBB+ to B-	-	-
E pa vlerësuar	-	-
Bankat vendore	7,336,043	8,404,658
	18,471,745	9,133,708

TURKIYE CUMHURİYETİ ZIRAAT BANKASI A.S. – DEGA E KOSOVËS
SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE
Për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2021

(Shumat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

6. Menaxhimi i riskut financiar (vazhdim)

(a) Risku kreditor (vazhdim)

(i) Analiza e cilësisë së kredisë (vazhdim)

Kreditë dhe paradhëniet për klientë

	2021		2020	
	Individët	Korporata	Gjithsej kreditë	Gjithsej kreditë
Kreditë dhe paradhëniet për klientë				
Gjithsej shuma bruto	2,292,905 (79,915)	64,586,362 (1,285,209)	66,879,267 (1,365,124)	57,002,041 (510,949)
Lejimi për rënie në vlerë (individuale dhe kolektive)				
Vlera kontabël neto	2,212,990	63,301,153	65,514,143	56,491,092
<i>Me koston e amortizuar</i>				
Faza 1	2,214,004	60,840,494	63,054,498	53,028,106
Faza 2	13,823	3,394,464	3,408,287	3,773,996
Faza 3	65,078	351,404	416,482	199,939
Gjithsej Bruto	2,292,905	64,586,362	66,879,267	57,002,041
Minus: lejimi për kredi të provizionuara individualisht				
Minus: lejimi për kredi të provizionuara kolektivisht	(79,915)	(1,285,209)	(1,365,124)	(510,949)
Gjithsej lejimi për rënie në vlerë	(79,915)	(1,285,209)	(1,365,124)	(510,949)
Kreditë me terma të rinegociuara				
Vlera kontabël	-	-	-	-
Lejimi për rënie në vlerë	-	-	-	-
Vlera kontabël neto	2,212,990	63,301,153	65,514,143	56,491,092

(Shumat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

6. Menaxhimi i riskut financiar (vazhdim)

(a) Risku i kredisë (vazhdim)

(i) Analiza e cilësisë së kredisë (vazhdim)

Rënia në vlerë dhe provizionimi

Provizionet e rënies në vlerë njihen për qëllime të raportimit financiar vetëm për humbjet që kanë ndodhur në datën e raportimit bazuar në evidencën objektive të zhvlerësimit [shih politikën e kontabilitetit 2 (g) (vii)].

Politika e Bankës kërkon shqyrtimin e aseteve individuale financiare që janë mbi pragun e materialitetit të paktën një herë në vit ose më shumë kur rrethanat individuale kërkojnë atë. Lejimet për rëniet në vlerë për ekspozimet individuale të vlerësuara përcaktohen nga një vlerësim i humbjes së ndodhur në datën e raportimit në baza rast pas rasti dhe zbatohen për të gjitha ekspozimet me rëndësi individuale. Vlerësimi normalisht përfshin kolateralin e mbajtur (duke përfshirë ri-konfirmimin e zbatueshmërisë së tij) dhe faturat e parapara për atë llogari individuale. Vlerësimi kolektiv i zhvlerësimit të një grupi të aktiveve financiare bazohet në një analizë sasiore të normave të vonësive historike për portofoliot e huave me karakteristika të ngjashme të riskut të kredisë. Normat sasiore të parazgjedhura të llogaritura në këtë mënyrë u nënshtrohen një analize cilësore (analiza e migrimit).

Banka përdor modelin e pritur të humbjes në vlerë që kërkon njohjen e humbjeve të pritshme të kredisë në kohën e duhur për të siguruar që shuma e humbjeve të pritshme të kredisë të njohura në çdo datë raportimi pasqyron ndryshimet në riskun e kredisë të instrumenteve financiare. Modeli është i ardhshëm dhe zëvendëson modelin e humbjeve të ndodhura për njohjen e humbjeve të kreditit, duke njohur humbjet e kreditit që jo domosdoshmërisht janë shkaktuar nga një ngjarje e mundshme humbjeje.

Në mënyrë të veçantë, modeli adreson kërkesat e SNRF 9 për matjen e humbjeve të pritura të kredisë bazuar në informacione të arsyeshme dhe të mbështetshme që janë në dispozicion pa kosto ose përpjekje të panevojshme, duke përfshirë informacione historike, aktuale dhe të parashikuara.

Ky model përshkruan tri faza bazuar në ndryshimet në rrezikun e ekspozimit ndaj kredisë që nga data e njohjes fillestare.

Faza 1 përfshin ekspozimet që nuk kanë pasur një rritje të konsiderueshme në riskun e kredisë që nga njohja fillestare ose që kanë risk të ulët të kredisë në datën e raportimit, duke përfshirë ato që kthehen nga Faza II për shkak të uljes së riskut të kredisë. Për këto ekspozime, humbjet kreditore të pritura njëvjeçare njihen në fitimin ose humbjen dhe përcaktohet një lejim humbjeje. Humbjet e pritshme njëvjeçare i referohen humbjeve të pritshme të kreditit që rezultojnë nga ngjarjet e falimentimit të mundshme brenda 12 muajve pas datës së raportimit.

Faza 2 përfshin ekspozimet që kanë pasur një rritje të konsiderueshme në riskun e kredisë që nga njohja fillestare (përveç nëse ata kanë risk të ulët të kredisë në datën e raportimit). Për këto asete, humbjet e pritura gjatë jetës njihen. Humbjet e pritura gjatë jetës janë humbjet e pritura të kreditit që rezultojnë nga të gjitha ngjarjet e mundshme të papaguara gjatë jetës së pritshme - maturimi i një kredie.

Faza 3 përfshin ekspozimet që kanë dëshmi objektive të rënies në vlerë në datën e raportimit. Për këto asete, njihen humbjet e pritshme gjatë jetës dhe të ardhurat nga interesi llogariten mbi koston e amortizuar.

Politika e shlyerjeve

Banka shlyen një balancë të kredisë/ letrave me vlerë (dhe ndonjë lejim të lidhur për humbjet nga rënia në vlerë) kur përcaktohet se kreditë / letrat me vlerë nuk janë të arkëtueshme. Ky përcaktim arrihet pas marrjes në konsideratë të informatave të tilla si ndodhja e ndryshimeve të rëndësishme në pozicionin financiar të huamarrësit / emetuesit, në mënyrë që huamarrësi / emetuesi nuk mund të paguajë më detyrimin, ose që të ardhurat nga kolaterali nuk do të jenë të mjaftueshme për të ripaguar tërë ekspozimin. Sa më e vogël të jetë shuma e papaguar, aq më i lartë është numri i ditëve në vonësë dhe sa më të mëdha të jenë pasiguritë rreth rikuperimit (siç është një mjedis i paparashikueshëm ligjor), aq më të vogla do të jenë shanset e rimëkëmbjes nga Banka.

(Shumat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

6. Menaxhimi i riskut financiar (vazhdim)

(a) Risku i kredisë (vazhdim)

(i) Analiza e cilësisë së kredisë (vazhdim)

Zotimet e kredisë dhe garancionet financiare

Ekspozimi maksimal nga garancionet financiare përfaqëson shumën maksimale që Banka do të paguajë nëse kërkohet garancioni, i cili mund të jetë dukshëm më i madh se shuma e njohur si detyrim. Ekspozimi maksimal i kredisë për zotimet e huadhënies është shuma e plotë e zotimit (shih Shënimin 26).

(ii) *Politika e kontrollit të limitit dhe zvogëlimit të riskut*

Banka menaxhon limitet dhe kontrollon e përqendrimet e riskut të kredisë kudo që ato identifikohen në mënyrë të veçantë tek palët tjera dhe grupet individuale, si dhe tek bashkëpunëtorët.

Banka strukturon nivelet e riskut të kredisë që ajo ndërmerr duke vendosur kufizime në sasinë e riskut të pranuar në lidhje me një huamarrës të vetëm ose grup huamarrësish si dhe në segmentet gjeografike dhe të industrisë. Këto risqe monitorohen në baza të rregullta dhe i nënshtrohen një rishikimi vjetor ose më të shpeshtë, nëse është e nevojshme. Kufizimet në nivelin e riskut të kredisë sipas sektorit të produktit, rajonit dhe industrisë miratohen nga Bordi i Drejtorëve.

Ekspozimi ndaj riskut të kredisë udhëhiqet gjithashtu nëpërmjet analizës së rregullt të aftësisë së huamarrësve dhe huamarrësve potencial për të përmbushur detyrimet e ripagimit të interesit dhe të kapitalit si dhe duke ndryshuar kufizimet e huadhënies aty ku është e përshtatshme. Kontrollat e tjera dhe masat zbutëse janë të përshkruara më poshtë.

Kolaterali i mbajtur dhe përmirësimet e tjera të kredisë, si dhe efektet e tyre financiare

Banka përdor një sërë politikash dhe praktikash për të zbutur riskun e kredisë, më e zakonshme nga të cilat është siguria për përparimin e fondeve. Banka zbaton udhëzime për pranueshmërinë e klasave specifike të kolateralit ose zbutjen e riskut të kredisë. Llojet kryesore të kolateralit për huatë dhe paradhëniet janë:

- Hipotekat mbi pronat banesore;
- Ngarkesat mbi asetet e biznesit si ndërtesa, pajisje dhe inventar; dhe
- Ngarkesat mbi paranë e gatshme dhe ekuivalentët e saj (kolaterali i parasë së gatshme).

Në përgjithësi, kreditë ndaj subjekteve të korporatave dhe individëve sigurohen; mbitërheqjet individuale dhe kredit kartelat e lëshuara për individët sigurohen nga kolaterali i parasë ose lloje të tjera kolaterali të përcaktuara me vendim të komisioneve të kredive.

Përveç kësaj, me qëllim që të minimizohet humbja e kredisë, Banka do të kërkojë kolateral shtesë nga pala tjetër sapo treguesit e zhvlerësimit të shënohen për huatë dhe paradhëniet përkatëse individuale.

Efekti financiar i kolateralit paraqitet duke shpalosur vlerat kolaterale veçmas për:

- Ato pasuri ku kolaterali dhe përmirësimet e tjera të kredisë janë të barabarta ose tajaklojnë vlerën kontabël të pasurisë (“pasuri të mbingarkuara”); dhe
- Ato pasuri ku kolaterali dhe përmirësimet e tjera të kredisë janë më të vogla se vlera kontabël e pasurisë (“pasuri nën kolateral”);

TURKIYE CUMHURİYETİ ZIRAAT BANKASI A.S. – DEGA E KOSOVËS
SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE
Për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2021

(Shumat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

6. Menaxhimi i riskut financiar (vazhdim)

(a) Risku i kredisë (vazhdim)

(ii) Politika e kontrollit të limitit dhe zvogëlimit të riskut (vazhdim)

Kolaterali i mbajtur dhe përmirësimet e tjera të kredisë, si dhe efektet e tyre financiare (vazhdim)

	2021		2020	
	Kredi dhe avanse per kliente	VD e kolateralit	Kredi dhe avanse per kliente	VD e kolateralit
Hipotekat	23,141,576	144,067,153	39,765,739	137,692,595
Kolaterali në para	705,052	1,572,101	2,458,254	921,508
Pengu	23,097,846	96,628,709	8,963,130	34,249,845
Mikse (hipoteka dhe pengu)	11,517,717	118,452,345	5,303,969	147,044,549
Jo të kolateralizuara	7,051,952	-	-	-
Gjithsej	65,514,143	360,720,308	56,491,092	319,908,497

Vlera e drejtë e kolateralit vlerësohet nga Banka në baza individuale. Vlerat e vlerësuara përgjithësisht përcaktohen duke i'u referuar tregut. Të ardhurat e pritshme nga likuidimi i kolateralit gjithashtu merren parasysh në llogaritjen e provizioneve individuale të rënies në vlerë.

(iii) Përqëndrimi i riskut kreditor

Përqëndrimet lindin kur një numër i palëve janë të angazhuar në aktivitete të ngjashme të biznesit ose aktivitete në të njëjtin rajon gjeografik, apo kanë karakteristika të ngjashme ekonomike të cilat do të shkaktonin që aftësia e tyre për të përmbushur detyrimet kontraktuale të ndikohet në mënyrë të ngjashme nga ndryshimet në kushtet ekonomike, politike ose të tjera. Përqëndrimet tregojnë ndjeshmërinë relative të performancës së Bankës ndaj zhvillimeve që ndikojnë në një industri të caktuar ose vendndodhjen gjeografike.

Sektorët gjeografik

Tabela në vijim shpalos ekspozimin kryesor kreditor të Bankës në shumën e tyre bruto, sipas kategorive të rajonit gjeografik më 31 Dhjetor 2021 dhe 2020. Banka ka ndarë ekspozimet ndaj rajoneve bazuar në vendin e banimit të palëve të saj.

TURKIYE CUMHURİYETİ ZIRAAT BANKASI A.S. – DEGA E KOSOVËS
SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE
Për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2021

(Shumat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

6. Menaxhimi i riskut financiar (vazhdim)

(a) Risku i kredisë (vazhdim)

(iii) Përqëndrimi i riskut kreditor (vazhdim)

Banka monitoron përqëndrimet e rrezikut të kredisë sipas sektorëve dhe sipas vendndodhjes gjeografike. Një analizë e përqëndrimit të rrezikut të kredisë në datën e raportimit është paraqitur më poshtë:

	Kreditë për klientë		Investimet në letrat me vlerë		Gjendjet me bankat dhe BQK-në	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Përqëndrimi sipas sektorit						
Qeveria	-	-	7,003,986	6,857,819	-	-
Bankat	-	-	-	-	18,444,070	9,120,027
Bujqësia	485,350	547,205	-	-	-	-
Ndërtimi	7,478,519	5,471,038	-	-	-	-
Edukimi dhe puna sociale	761,312	646,784	-	-	-	-
Elektriciteti dhe të ngjashme	10,256,881	12,098,861	-	-	-	-
Individët	2,212,990	1,417,833	-	-	-	-
Prodhimtaria	14,086,560	8,951,818	-	-	-	-
Sherbimet	7,302,257	6,969,572	-	-	-	-
Tregtia	22,930,274	20,387,981	-	-	-	-
Gjithsej	65,514,143	56,491,092	7,003,986	6,857,819	18,444,070	9,120,027
Përqëndrimi sipas vendndodhjes						
Republika e Turqisë	-	-	-	-	11,070,042	470,570
Vendet e BE	-	-	-	-	48,958	257,367
Republika e Kosovës	65,514,143	56,491,092	7,003,986	6,857,819	7,325,070	8,392,090
Gjithsej	65,514,143	56,491,092	7,003,986	6,857,819	18,444,070	9,120,027

Gjatë vitit të përfunduar më 31 Dhjetor 2021 nuk është nxjerrë “Udhëzuesi i BQK-së për ristrukturimin e kredisë për shkak të COVID 19”, udhëzimet e nxjerra gjatë vitit 2020 kanë përfunduar më 30 Shtator 2020.

31 Dhjetor 2020

Në përputhje me “Udhëzuesin e BQK-së për ristrukturimin e kredisë për shkak të COVID 19” të lëshuar më 16 Mars 2020, Banka ka shtyrë pagesat e kësteve të kredisë deri në 3 muaj për të gjithë klientët që kanë bërë një kërkesë (COVID 19-faza e parë). Më 31 Dhjetor 2020, tepricat e kredive të shtyra në fazën e parë (për 3 muaj) arrijnë në 6,443,657 euro.

Gjithashtu, BQK-ja ka nxjerrë një Udhëzues për ristrukturimin e kredive për shkak të COVID 19 më 8 Qershor 2020, në bazë të të cilit Organizata ka ristrukturuar kreditë për të gjithë klientët që kanë bërë kërkesë për të lejuar zgjatjen e maturimit deri në 12 muaj (COVID 19 – faza e dytë). Më 31 Dhjetor 2020, tepricat e kredive të ristrukturuara në fazën e dytë (deri në 12 muaj) arrijnë në 8,961,106 euro.

(b) Risku i tregut

Risku i tregut është risku që ndryshimet në çmimet e tregut, të tilla si normat e valutave të huaja, normat e interesit, çmimet e kapitalit dhe diferencat e kredisë (që nuk lidhen me ndryshimet në pozicionin e kreditorit / emetuesit) do të ndikojnë në të ardhurat e Bankës ose në vlerën e zotërimeve të saj të instrumenteve financiare. Qëllimi i menaxhimit të riskut të tregut është të menaxhojë dhe kontrollojë ekspozimet ndaj riskut të tregut brenda parametrave të pranueshëm, duke optimizuar kthimin në rrezik.

TURKIYE CUMHURİYETİ ZIRAAT BANKASI A.S. – DEGA E KOSOVËS
SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE
Për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2021
(Shumat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

6. Menaxhimi i riskut financiar (vazhdim)

(b) Risku i tregut (vazhdim)

(i) Risku i valutës së huaj

Risku i valutës është risku që vlera e një instrumenti financiar do të luhet për shkak të ndryshimeve në kursin e këmbimit valutor. Banka synon të mos përfitojë nga ndonjë transaksion spekulativ, ajo përpaket të mbajë pozicionin e saj të hapur ndaj valutave të huaja në afërsi të zeros gjatë gjithë kohës. Kufijtë e pozicionit të hapur të valutës dhe kapaciteti për marrjen e riskut për Bankën përcaktohen nga politikat përkatëse, të cilat miratohen nga Bordi i Drejtorëve dhe shqyrtohen nga Funkzioni i Monitorimit të Riskut. Kufijtë e rregullatorit në çdo kohë respektohen nga Banka.

Njësia e Thesarit vlerëson zhvillimet e kursit të këmbimit në lidhje me të gjitha pozicionet valutore materiale. Ndryshimet e mëdha në strukturën e pasurive dhe detyrimeve të shprehura në valutë të huaj dhe impakti i tyre rishikohen para se të realizohen tregtime nga departamenti i zyrës së thesarit të bankës.

Njësia e Thesarit gjithashtu vëzhgon tregun financiar dhe informon Funkzionin e Monitorimit të Riskut rregullisht dhe në rast të zhvillimeve të rëndësishme që mund të ndikojnë në gjendjen e riskut të valutës së Bankës.

Edhe pse Banka synon të mbajë pozicionin e saj të valutës sa të jetë e mundur më afër zeros, mund të ketë raste kur Banka ende ndikohet nga paqëndrueshmëria e paparashikuar e kursit të këmbimit. Prandaj, Funkzioni i Monitorimit të Riskut kryen teste të stresit dhe raporton efektet në Fitimin ose Humbjen e Bankës në baza mujore.

Normat zyrtare të këmbimit për valutat kryesore të përdorura në konvertimin e zërave të bilancit të shprehur në monedha të huaja ishin si më poshtë (në EUR):

Valuta	2021 EUR	2020 EUR
1 USD	0.88	0.81
1 CHF	0.97	0.93
1 GBP	1.19	1.11
1 TRY	0.07	0.11

Tabelat në vijim përmbledhin pasuritë dhe detyrimet financiare të Bankës në valutë të huaj më 31 Dhjetor 2021 dhe 2020, të konvertuara në euro.

TURKIYE CUMHURİYETİ ZIRAAT BANKASI A.S. – DEGA E KOSOVËS
SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE
Për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2021

(Shumat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

6. Menaxhimi i riskut financiar (vazhdim)

(b) Risku i tregut (vazhdim)

(i) Risku i valutës së huaj (vazhdim)

31 Dhjetor 2021	EUR	USD	CHF	GBP	TRY	Gjithsej
Pasuritë						
Paraja në arkë dhe në bank	11,821,432	169,858	55,428	4,364	2	12,051,084
Balanca me BQK	7,065,869	-	-	-	-	7,065,869
Kredi per klient	65,514,143	-	-	-	-	65,514,143
Investimet në letrat me vlerë	7,003,986	-	-	-	-	7,003,986
Pasuritë tjera	252,113	-	-	-	-	252,113
	91,657,543	169,858	55,428	4,364	2	91,887,195
Detyrimet						
Detyrimet ndaj klientëve	69,652,163	214,557	3,473	-	-	69,870,193
Detyrimet ndaj bankës	4,034,370	-	-	-	-	4,034,370
Borxhi i varur	9,544,738	-	-	-	-	9,544,738
Detyrimet tjera	118,283	-	-	-	-	118,283
Detyrimet ndaj qiramarrjes	786,856	-	-	-	-	786,856
	84,136,410	214,557	3,473	-	-	84,354,440
Pozicioni neto në valutë të huaja	7,521,133	(44,699)	51,955	4,364	2	7,532,755

31 Dhjetor 2020	EUR	USD	CHF	GBP	TRY	Gjithsej
Pasuritë						
Paraja në arkë dhe në bank	1,774,587	41,624	52,930	4,079	163	1,873,383
Balanca me BQK	8,097,791	-	-	-	-	8,097,791
Kredi per kliente	56,491,092	-	-	-	-	56,491,092
Investimet në letrat me vlerë	6,857,819	-	-	-	-	6,857,819
Pasuritë tjera	283,608	-	-	-	-	283,608
	73,504,897	41,624	52,930	4,079	163	73,603,693
Detyrimet						
Detyrimet ndaj klientëve	58,416,632	63,477	3,343	-	-	58,483,452
Detyrimet ndaj bankës	2,459,655	-	-	-	-	2,459,655
Borxhi i varur	4,552,724	-	-	-	-	4,552,724
Detyrimet tjera	112,405	-	-	-	-	112,405
	65,541,416	63,477	3,343	-	-	65,608,236
Pozicioni neto në valutë të huaja	7,963,481	(21,853)	49,587	4,079	163	7,995,457

Tabela më poshtë përmbledh analizën e ndjeshmërisë për rrezikun e monedhës së huaj dhe efektin mbi fitimin ose humbjen dhe kapitalin neto të Bankës neto nga tatimi:

	Rritja 2021	Rritja 2020	Efekti mbi fitimin ose humbjen dhe kapitalin neto	
			31 Dhjetor 2021	31 Dhjetor 2020
USD	10%	10%	(4,470)	2
Tjera	10%	10%	5,632	42

SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE

Për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2021

(Shumat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

6. Menaxhimi i riskut financiar (vazhdim)

(b) Risku i tregut (vazhdim)

(ii) Risku i normës së interesit

Banka është e ekspozuar ndaj risqeve të ndryshme që lidhen me efektet e luhatjeve të normave të interesit të tregut në pozicionin e saj financiar dhe flukset e mjeteve monetare. Banka nuk synon të përfitojë fitime nëpërmjet transformimit të maturitetit të tepërt, ose formave të tjera të spekulimeve në tregun e normave të interesit. Përkundrazi, Banka synon të sigurojë që struktura e pasurive dhe detyrimeve të jetë e balancuar në të gjitha maturitetet.

Tabela e mëposhtme paraqet një analizë të ekspozimit të riskut të normës së interesit të Bankës ndaj aseteve dhe detyrimeve financiare jotregtare. Asetet dhe detyrimet e Bankës përfshihen në vlerën kontabël dhe kategorizohen sipas rëqimit kontraktual të mëparshëm ose datës së maturimit.

SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE

Për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2021

(Shumat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

6. Menaxhimi i riskut financiar (vazhdim)

(b) Risku i tregut (vazhdim)

(ii) Risku i normës së interesit

Tabelat e mëposhtme përmbledhin ekspozimin e Bankës ndaj rreziqeve të normës së interesit. Të përfshira në tabela janë aktivet dhe detyrimet monetare të Bankës me norma interesi fikse dhe jo fikse.

31 Dhjetor 2021

Pasuritë

	1 - 30 ditë	1-3 muaj	3-6 muaj	6-12 muaj	1-5 vite	Mbi 5 vite	Pa interes	Gjithsej
Paraja në dorë dhe në bank	-	-	-	-	-	-	12,051,084	12,051,084
Balanca me BQK	7,065,869	-	-	-	-	-	-	7,065,869
Kreditë për klientë - norma fikse	247,531	64,335	219,028	21,469,886	26,487,445	17,025,918	-	65,514,143
Investimet në letrat me vlerë - norma fikse	-	251,429	1,140,865	249,931	5,361,761	-	-	7,003,986
Pasuri tjera	-	-	-	-	-	-	252,113	252,113
Gjithsej	7,313,400	315,764	1,359,893	21,719,817	31,849,206	17,025,918	12,303,197	91,887,195

Detyrime

Detyrimet ndaj klientëve - norma fikse	1,000,358	-	158,051	24,446,849	24,011,333	125,331	20,128,271	69,870,193
Detyrimet ndaj bankave	-	-	-	3,731,811	302,559	-	-	4,034,370
Borxhi i varur - norma fikse	4,509,738	-	-	5,035,000	-	-	-	9,544,738
Detyrime tjera	-	-	-	-	-	-	118,283	118,283
Detyrimet e qiramarrjes	-	-	-	119,481	407,338	260,037	-	786,856
Gjithsej	5,510,096	-	158,051	33,333,141	24,721,230	385,368	20,246,554	84,354,440
Hendeku	1,803,304	315,764	1,201,842	(11,613,324)	7,127,976	16,640,550	(7,943,357)	7,532,755
Hendeku kumulativ	1,803,304	2,119,068	3,320,910	(8,292,414)	(1,164,438)	15,476,112	7,532,755	-

SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE
për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2021

(Shumat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

6. Menaxhimi i riskut financiar (vazhdim)

(b) Risku i tregut (vazhdim)

(ii) Risku i normës së interesit (vazhdim)

31 Dhjetor 2020	1 - 30 ditë	1-3 muaj	3-6 muaj	6-12 muaj	1-5 vite	Mbi 5 vite	Pa interes	Gjithsej
Pasuritë								
Paraja në dorë dhe në bank	-	-	-	-	-	-	1,873,383	1,873,383
Balanca me BQK	7,958,000	-	-	-	-	-	139,791	8,097,791
Kreditë për klientë - norma fikse	-	-	-	-	6,857,819	-	-	6,857,819
Investimet në letrat me vlerë - norma fikse	-	9,888	166,135	15,848,297	20,136,042	20,330,730	-	56,491,092
Pasuri tjera	-	-	-	-	-	-	283,608	283,608
Gjithsej	7,958,000	9,888	166,135	15,848,297	26,993,861	20,330,730	2,296,782	73,603,693
Detyrime								
Detyrimet ndaj klientëve - norma fikse	1,000,419	-	975,130	27,246,962	14,129,695	125,432	15,005,814	58,483,452
Detyrimet ndaj bankave	-	-	20,120	2,051,445	388,090	-	-	2,459,655
Borxhi i varur - norma fikse	4,552,724	-	-	-	-	-	-	4,552,724
Detyrime tjera	-	-	-	-	-	-	112,405	112,405
Gjithsej	5,553,143	-	995,250	29,298,407	14,517,785	125,432	15,118,219	65,608,236
Hendeku	2,404,857	9,888	(829,115)	(13,450,110)	12,476,076	20,205,298	(12,821,437)	7,995,457
Hendeku kumulativ	2,404,857	2,414,745	1,585,630	(11,864,480)	611,596	20,816,894	7,995,457	

SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE
Për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2021

(Shumat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

6. Menaxhimi i riskut financiar (vazhdim)

(b) Risku i tregut (vazhdim)

(ii) Risku i normës së interest (vazhdim)

Pasuritë	<i>USD</i>		<i>EUR</i>		<i>CHF</i>	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Paraja në arkë dhe në bank		-	-	-		-
Balanca me BQK		-	-	-		-
Kreditë për klientë		-	6.10%	6.11%		-
Investimet e letrave me vlerë		-	1.47%	1.64%		-
Detyrimet						
Depozitat e klientëve		-	2.22%	1.59%		-
Borxhi i varur		-	1.68%	1.11%		-

Menaxhimi i rrezikut të normës së interesit kundrejt kufijve të hendekut të normës së interesit plotësohet duke monitoruar ndjeshmërinë e aseteve dhe detyrimeve financiare të Bankës ndaj skenarëve të ndryshëm të normave standarde dhe jo standarde të interesit. Skenarët standardë përfshijnë një rënie paralele 1% ose rritje në të gjitha kthesat e rendimentit.

(Shumat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

6. Menaxhimi i riskut financiar (vazhdim)

(c) Risku i likuiditetit

Risku i likuiditetit është risku që Banka më nuk do të jetë në gjendje të përmbushë detyrimet e saj të tanishme dhe të ardhshme të pagesave në mënyrë të plotë, ose në kohën e duhur. Prandaj, Banka duhet të mbajë në çdo kohë fonde të mjaftueshme likuide në dispozicion për të përmbushur detyrimet e saj, edhe në rast të rrethanave të mundshme të jashtëzakonshme. Risku i likuiditetit është gjithashtu risku që financimi shtesë nuk mund të merret më, ose mund të merret vetëm me rritjen e normave të interesit të tregut. Kjo mund të shkaktohet nga ndërprerjet e tregut ose uljet e kreditit të cilat mund të shkaktojnë që burimet e caktuara të financimit të mos bëhen të disponueshme. Për të zvogëluar riskun e likuiditetit, Banka diversifikon burimet e financimit dhe menaxhon pasuritë duke marrë masa të likuiditetit, duke ruajtur një gjendje të parasë së gatshme dhe të ekuivalentëve të parasë, mjaftueshëm për të përmbushur thirrjet e detyrimeve të menjëhershme.

Tabela më poshtë paraqet analizën e likuiditetit të maturimeve kontraktuale të mbetura të paskontuara në datën e raportimit të grupuara sipas maturimeve të pritshme të pasurive dhe detyrimeve financiare. Shumat e shpalosura në pjesën e parë të tabelës janë flukse monetare kontraktuale të skontuara, ndërsa Banka menaxhon riskun e pandarë të likuiditetit në një bazë të pritshme, bazuar në hyrjet e pritshme të skontuara të parasë së gatshme dhe daljet e raportuara në pjesën e dytë.

Banka synon të ruajë hendekun kumulativ të maturimit pozitiv gjatë gjithë kohës. Nëse hendeku i maturitetit të maturuar pritet të jetë negativ, jo pozitiv, Banka e konsideron likuiditetin si një "pozicion të likuiditetit në vëzhgim".

Shifrat e raportuara në mjetin raportues më poshtë nuk përputhen me pasqyrën e shifrave të pozicionit financiar, që është për shkak të faktit se përveç pozicioneve në bilanc, Banka ka marrë në konsideratë edhe pozicionet jashtë bilancit. Të gjitha asetet dhe detyrimet financiare raportohen në bazë të kohës kur detyrimet (duke përfshirë detyrimet e kushtëzuara nga garancitë e Bankës dhe letrat e kreditit dhe angazhimet e tjera të lidhura me kredinë) bëhen të detyrueshme dhe asetet mund të përdoren si burim shlyerjeje (duke përfshirë zërat jashtë bilancit si pashfrytëzuar të parevokueshme dhe angazhime të pakushtëzuara të kredisë të cilat Banka mund të përdorë si burim likuiditeti në çdo kohë pa miratimin paraprak).

TURKIYE CUMHURİYETİ ZIRAAT BANKASI A.Ş. – DEGA E KOSOVËS
SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE
Për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2021

(Shumat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

6. Menaxhimi i riskut financiar (vazhdim)
(c) Risku i likuiditetit (vazhdim)

31 Dhjetor 2021

Pasuritë

	1 – 30 ditë	1 - 3 muaj	3 - 6 muaj	6 - 12 muaj	1-5 vite	Mbi 5 vjet	Me maturitet të pacakutuar	Gjithsej
Paraja në arkë dhe në bankë	12,051,084	-	-	-	-	-	-	12,051,084
Balanca me BQK	7,065,869	-	-	-	-	-	-	7,065,869
Kreditë për klientë	247,531	64,335	-	21,688,914	26,487,445	17,025,918	-	65,514,143
Investimet në letrat me vlerë	-	251,429	1,140,865	249,931	5,361,761	-	-	7,003,986
Pasuritë tjera	252,113	-	-	-	-	-	-	252,113
Gjithsej	19,616,597	315,764	1,140,865	21,938,846	31,849,205	17,025,918	-	91,887,195

Detyrimet

Detyrimet ndaj klientëve	21,128,628	-	24,604,900	24,011,333	125,332	-	-	69,870,193
Detyrimet ndaj bankave	-	-	-	3,731,811	302,559	-	-	4,034,370
Borxhi i varur	4,509,738	-	-	5,035,000	-	-	-	9,544,738
Detyrimet tjera	58,301	41,935	-	18,047	-	-	-	118,283
Detyrimet e qiramarrjes	-	-	-	119,481	407,338	260,037	-	786,856
Gjithsej	25,696,667	41,935	24,604,900	32,915,672	835,229	260,037	-	84,354,440
Hendeku i likuiditetit	(6,080,070)	273,829	(23,464,035)	(10,976,827)	31,013,977	16,765,881	-	7,532,755
Hendeku kumulativ	(6,080,070)	(5,806,241)	(29,270,276)	(40,247,103)	(9,233,126)	7,532,755	7,532,755	-

TURKIYE CUMHURİYETİ ZIRAAT BANKASI A.Ş. – DEGA E KOSOVËS
SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE
Për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2021

(Shumat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

6. Menaxhimi i riskut financiar (vazhdim)
(c) Risku i likuiditetit (vazhdim)

31 Dhjetor 2020	1 – 30 ditë	1 - 3 muaj	3 - 6 muaj	6 - 12 muaj	1-5 vite	Mbi 5 vjet	Me maturitet të pacakutuar	Gjithsej
Pasuritë								
Paraja në arkë dhe në bankë	1,873,383	-	-	-	-	-	-	1,873,383
Balanca me BQK	8,097,791	-	-	-	-	-	-	8,097,791
Kreditë për klientë	-	9,888	166,135	15,848,297	20,136,042	20,330,730	-	56,491,092
Investimet në letrat me vlerë	-	-	-	-	6,857,819	-	-	6,857,819
Pasuritë tjera	283,608	-	-	-	-	-	-	283,608
Gjithsej	10,254,782	9,888	166,135	15,848,297	26,993,861	20,330,730	-	73,603,693
Detyrimet								
Detyrimet ndaj klientëve	16,006,233	-	26,493,166	15,858,621	125,432	-	-	58,483,452
Detyrimet ndaj bankave	-	-	-	2,071,566	388,090	-	-	2,459,655
Borxhi i varur	4,552,724	-	-	-	-	-	-	4,552,724
Detyrimet tjera	49,216	54,713	-	8,476	-	-	-	112,405
Gjithsej	20,608,173	54,713	26,493,166	17,938,663	513,521	-	-	65,608,236
Hendeku i likuiditetit	(10,353,391)	(44,825)	(26,327,031)	(2,090,366)	26,480,340	20,330,730	-	7,995,457
Hendeku kumulativ	(10,353,391)	(10,398,216)	(36,725,247)	(38,815,613)	(12,335,273)	7,995,457	7,995,457	-

(Shumat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

6. Menaxhimi i riskut financiar (vazhdim)

(c) Risku i likuiditetit (vazhdim)

Për qëllime likuiditeti, Banka klasifikon depozitat e afatizuara dhe të kursimit sipas afatit dhe maturimit brenda një muaji. Si rezultat, hendeku kontraktual i likuiditetit deri në dymbëdhjetë muaj është rritur. Megjithatë, mundësia që sasi të mëdha të depozitave të klientëve të largohen nga Banka është shumë e vogël. Prandaj, Banka nuk e konsideron hendekun e likuiditetit në afat të shkurtër. Ajo përqendrohet më shumë në hendekun e pritshëm të likuiditetit i cili paraqet një skenar më të mundshëm. Banka mban një portfolio të pasurive financiare shumë të tregtueshme (pasuritë financiare në dispozicion për shitje) që lehtë mund të likuidohen si mbrojtje nga çdo ndërprerje e paparashikuar në rrjedhës e parasë. Menaxhmenti i Bankës është duke monitoruar raportet e likuiditetit ndaj kërkesave të brendshme dhe rregullative në baza ditore, javore dhe mujore. Si rezultat, Menaxhmenti beson se Banka nuk ka hendek afatshkurtër të likuiditetit. Gjatë vitit 2019, Banka aplikoi testime stresi të likuiditetit në baza mujore për të gjitha valutat operative dhe diskutoi rregullisht në Komitetin e Bankës për Menaxhimin e Riskut Financiar dhe të Tregut dhe ALCO. Testi i stresit kryhet duke aplikuar katër skenarë të ndryshëm sipas Politikës së Menaxhimit të Riskut të Likuiditetit, duke filluar nga skenarët më pak konservativë në ata më shumë konservativë. Në rast se Bordi Drejtues dhe Funksioni i Monitorimit të Riskut shohin ndonjë shqetësim nën këto skenare, Banka merr masat e nevojshme për të minimizuar çdo risk.

(d) Menaxhimi i riskut të kapitalit

Banka menaxhon kapitalin e saj për të siguruar që Banka do të jetë në gjendje të vazhdojë si një sipërmarrje e vazhdueshme, duke maksimizuar kthimin e aksionerëve nëpërmjet optimizimit të bilancit të borxhit dhe kapitalit.

Struktura e kapitalit të Bankës përfshin kapitalin aksionar, rezervat dhe fitimet e pashpërndara.

Kapitali rregullator

Banka menaxhon kapitalin për të siguruar që do të vazhdojë parimin e vijimësisë duke maksimizuar kthimin tek aksionarët përmes optimizimit të borxhit dhe ekuitetit. Strategjia e përgjithshme e Bankës mbetet e pandryshuar nga viti paraprak. Në përputhje me rregulloret e Bankës Qendrore të Republikës së Kosovës, Banka duhet të mbajë një kapital të depozituar jo më pak se 7,000,000 EUR. Banka monitoron përshtatshmërinë e kapitalit duke përdorur, ndër masa tjera, rregullat dhe koeficientët të përcaktuar nga Banka Qendrore e Kosovës (BQK). Banka ka përmbushur kërkesat rregullatore me 31 Dhjetor 2021 dhe 2020.

TURKIYE CUMHURİYETİ ZIRAAT BANKASI A.S. – DEGA E KOSOVËS
SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE
Për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2021

(Shumat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

6. Menaxhimi i riskut financiar (vazhdim)

(e) Menaxhimi i riskut të kapitalit

Raporti i marzhit

Komiteti i menaxhimit të rrezikut të Bankës shqyrton strukturën e kapitalit në mënyrë të vazhdueshme. Si pjesë e këtij shqyrtimi, komiteti e konsideron koston e kapitalit dhe rrezikun që lidhet me secilën klasë të kapitalit. Bazuar në rregulloret e BQK-së, raporti minimal i levave është 7%.

Raporti i leverazhit në fund të vitit ishte si më poshtë:

	2021	2020
Gjithsej pasuritë	93,851,082	75,446,294
Gjithsej kapitali	9,496,642	8,931,868
Raporti i leverazhit	10.12%	11.84%

(f) Kapaciteti i mbajtjes së riskut

Përveç raporteve të kapitalit rregullator, Banka vlerëson mjaftueshmërinë e saj të kapitalit duke përdorur konceptin e aftësisë mbajtëse të riskut për të pasqyruar profilin specifik të riskut të Bankës, përkatësisht duke krahasuar humbjet e mundshme që rrjedhin nga operimi i saj me kapacitetin e Bankës për të përballuar humbje të tilla. Konceptet e mëposhtme janë përdorur për të llogaritur humbjet e mundshme në kategoritë e ndryshme të riskut:

- Risku i kredisë (klientët): Bazuar në një analizë migrimi të përditësuar rregullisht në portfolion e kredisë, llogaritet shkalla historike e humbjeve dhe shpërndarja e tyre statistikore. Normat historike të humbjeve në kategori të ndryshme të ditëvonesave (me një nivel besueshmërie prej 95%) aplikohen në portfolion e kredisë për të llogaritur humbjet e mundshme të kredisë
- Risku i palës tjetër: Llogaritja e humbjeve të mundshme për shkak të riskut të palës tjetër bazohet në probabilitetin e dështimit që rrjedh nga vlerësimi përkatës ndërkombëtar i palës ose vendit përkatës të veprimtarisë (pas rregullimit).
- Risku i tregut: Ndërsa luhatjet historike të valutës analizohen statistikisht dhe variacioni më i lartë (niveli i besueshmërisë 99%) zbatohet për pozicionet aktuale të valutës, risku i normës së interesit llogaritet duke përcaktuar ndikimin e vlerës ekonomike të një goditje standarde të normës së interesit për EUR / USD (2 pikë përqindjeje, goditja e normës së interesit Basel) dhe nivelet më të larta (historike) të goditjes për valutat e tjera.
- Risku operacional: Për të llogaritur vlerën përkatëse përdoret qasja standarde e Basel II.

7. Vlera e drejtë e instrumenteve financiare

Vlera e drejtë e pasurive financiare dhe detyrimeve financiare që tregtohen në tregjet aktive bazohen në çmimet e kuotuar të tregut ose në kuotat e çmimeve të tregtarëve. Për të gjitha instrumentet e tjera financiare, Banka përcakton vlerat e drejta duke përdorur teknika të tjera të vlerësimit. Për instrumentet financiare që tregtohen rrallë dhe kanë pak transparencë të çmimeve, vlera e drejtë është më pak objektive dhe kërkon shkallë të ndryshme të gjyqimit në varësi të likuiditetit, përqendrimit, pasigurisë së faktorëve të tregut, supozimeve të çmimeve dhe risqeve të tjera që ndikojnë në instrumentin specifik.

7. Vlera e drejtë e instrumenteve financiare (vazhdim)

a. Modelet e vlerësimit

Banka mat vlerat e drejta duke përdorur hierarkinë e mëposhtme të vlerës së drejtë, e cila reflekton rëndësinë e inputeve të përdorura në kryerjen e matjeve.

Niveli 1: inputet që janë çmime të tregut të kuotuar (të pa rregulluara) në tregjet aktive për pasuritë ose detyrimet identike të cilave njësia ekonomike mund t'u qaset në datën e matjes.

Niveli 2: Inpute të ndryshme nga çmimet e kuotuar të përfshira në Nivelin 1 që janë të vëzhgueshme për pasurinë ose detyrimin qoftë në mënyrë direkte (si çmime) ose indirekte (dmth përfituar nga çmimet). Kjo kategori përfshin instrumente të vlerësuar duke përdorur: çmimet e tregut të kuotuar në tregjet aktive për instrumente të ngjashme; çmimet e kuotuar për instrumente identike ose të ngjashme në tregje që konsiderohen më pak se aktive; ose teknika të tjera të vlerësimit në të cilat të gjitha inputet e rëndësishme janë direkt ose indirekt të vëzhgueshme nga të dhënat e tregut.

Niveli 3: inputet që nuk janë të vëzhgueshme. Kjo kategori përfshin të gjitha instrumentet për të cilat teknikat e vlerësimit përfshijnë inpute që nuk janë të bazuara në të dhënat e vëzhgueshme dhe inputet që nuk janë të vëzhgueshme kanë një efekt të rëndësishëm në vlerësimin e instrumentit. Kjo kategori përfshin instrumente që vlerësohen në bazë të çmimeve të kuotuar për instrumente të ngjashme për të cilat kërkohen rregullime ose supozime të konsiderueshme të pakërkujshme për të pasqyruar ndryshimet midis instrumenteve.

Teknikat e vlerësimit përfshijnë vlerën aktuale neto dhe modelet e flukseve të mjeteve monetare të skontuara, krahasimin me instrumente të ngjashme për të cilat ekzistojnë çmimet e vëzhgueshme të tregut dhe modelet e tjera të vlerësimit.

Supozimet dhe inputet e përdorura në teknikat e vlerësimit përfshijnë normat e interesit pa risk dhe normat bazë, përhapjet e kredisë dhe primet e tjera të përdorura në vlerësimin e normave të skontimit, çmimet e bonove dhe të kapitalit, kurset e këmbimit valutor, çmimet e kapitalit dhe çmimet e indeksit të kapitalit si dhe volatilitetet e pritshme të çmimeve dhe korrelacionet. Qëllimi i teknikave të vlerësimit është të arrijë një matje të vlerës së drejtë që pasqyron çmimin që do të merret për të shitur pasurinë ose që do të paguhet për të transferuar detyrimin në një transaksion të rregullt midis pjesëmarrësve të tregut në datën e matjes.

Banka përdor modele vlerësimi të njohura gjerësisht për përcaktimin e vlerës së drejtë të instrumenteve financiare të zakonshme dhe më të thjeshta, siç janë këmbimet e normave të interesit dhe të valutës, të cilat përdorin vetëm të dhënat e tregut të vëzhgueshme dhe kërkojnë vlerësim dhe gjykim të pakët të menaxhmentit. Çmimet e vëzhgueshme ose inputet e modelit zakonisht janë të disponueshme në treg për letrat me vlerë të listuara të borxhit dhe kapitalit. Disponueshmëria e çmimeve të tregut të vëzhgueshme dhe inputeve të modeleve zvogëlon nevojën për gjykimin dhe vlerësimin e menaxhmentit dhe gjithashtu zvogëlon pasigurinë e lidhur me përcaktimin e vlerave të drejta. Disponueshmëria e çmimeve dhe inputeve të tregut të vëzhgueshme ndryshon në varësi të produkteve dhe tregjeve dhe është e prirur për ndryshime në bazë të ngjarjeve specifike dhe kushteve të përgjithshme në tregjet financiare.

Vlerësimet e vlerës së drejtë të marra nga modelet janë përshtatur për çdo faktorë tjetër, të tillë si risku i likuiditetit ose pasiguritë e modelit, deri në masën që Banka beson se një palë e tretë pjesëmarrëse në treg do t'i merrte parasysh në çmimin e një transaksioni. Vlera e drejtë reflekton riskun e kredisë të instrumentit dhe përfshin rregullime për të marrë parasysh riskun e kredisë të njësive ekonomike të Bankës dhe të palës tjetër aty ku është e përshtatshme.

Inputet dhe vlerat e modeleve kalibrohen kundrejt të dhënave historike dhe parashikimeve të publikuara si dhe, aty ku është e mundur, kundër transaksioneve të vëzhgueshme aktuale ose të fundit në instrumente të ndryshme dhe kundër kuotave të ndërmjetësit. Ky proces i kalibrimit është në thelb subjektiv dhe jep rangimet e inputeve të mundshme dhe vlerësimeve të vlerës së drejtë, si dhe gjykimi i menaxhmentit është i nevojshëm për të zgjedhur pikën më të përshtatshme në rang.

TURKIYE CUMHURİYETİ ZIRAAT BANKASI A.S. – DEGA E KOSOVËS
SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE
Për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2021

(Shumat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

7. Vlera e drejtë e instrumenteve financiare (vazhdim)

b. Instrumentet financiare të matura me vlerën e drejtë

Tabela në vijim analizon instrumentet financiare të matura me vlerën e drejtë në datën e raportimit, sipas nivelit në hierarkinë e vlerës së drejtë në të cilën kategorizohet matja e vlerës së drejtë. Shumat janë të bazuara në vlerat e njohura në pasqyrën e pozicionit financiar. Vlera e drejtë e letrave me vlerë të investimit bazohet në çmimet e tregut ose kuotimet e çmimeve të brokerëve / tregtarëve. Kur ky informacion nuk është i disponueshëm, vlera e drejtë është vlerësuar duke përdorur një model të flukseve të mjeteve monetare të skontuara bazuar në një kurbë të dhënë të përshtatshme për periudhën e mbetur deri në maturim.

Investimet ne letrat me vlere te matura ne VDPHTGJ	Vlera kontabël	Vlera e drejtë Nivel 1	Vlera e drejtë Nivel 2	Vlera e drejtë Nivel 3
31 Dhjetor 2021	7,003,986	-	7,003,986	-
31 Dhjetor 2020	6,857,819	-	6,857,819	-

c. Instrumentet financiare që nuk maten me vlerën e drejtë për të cilat është shpalosur vlera e drejtë

Tabela në vijim përcakton vlerat e drejta të instrumenteve financiare që nuk maten me vlerën e drejtë dhe i analizon ato sipas nivelit në hierarkinë e vlerës së drejtë në të cilën kategorizohet çdo matje e vlerës së drejtë.

	Vlera kontabël		Vlera e drejtë	
	2021	2020	Nivel 2 2021	Nivel 2 2020
Pasuritë				
Paratë në arkë dhe në bankë	12,051,084	1,873,383	12,051,084	1,873,383
Balanca me BQK	7,065,869	8,097,791	7,065,869	8,097,791
Kreditë për klientë	65,514,143	56,491,092	65,514,143	56,491,092
Investimet në letrat me vlerë	7,003,986	6,857,819	7,003,986	6,857,819
Detyrimet				
Detyrimet ndaj klientëve	69,870,193	58,483,452	69,870,193	58,483,452
Detyrimet ndaj bankave	4,034,370	2,459,655	4,034,370	2,459,655
Borxhi i varur	9,544,738	4,552,724	9,544,738	4,552,724

Kur është e mundur, vlera e drejtë e kredive dhe paradhënieve bazohet në transaksione të vëzhgueshme të tregut. Aty ku transaksionet e vëzhgueshme të tregut nuk janë në dispozicion atëherë, vlera e drejtë vlerësohet duke përdorur modelin e vlerës së drejtë, siç është teknika e skontimit të flukseve monetare. Inputi në teknikën e vlerësimit përfshin humbjet e pritshme të kredisë përgjatë jetëgjatësisë, normat e interesit dhe normat e parapagimit. Për kreditë e provizionuara të mbështetura me kolateral, vlera e drejtë matet në bazë të vlerës së kolateralit bazë. Për kreditë private dhe kreditë komerciale më të vogla, kreditë homogjene janë grupuar në portfolio me karakteristika të ngjashme.

Vlera e drejtë e depozitave nga bankat dhe klientët vlerësohet duke përdorur teknika të fluksit të mjeteve monetare të skontuar, duke aplikuar normat që ofrohen për depozitat me maturim dhe afate të ngjashme. Vlera e drejtë e depozitave të pagueshme me afat është shuma e pagueshme në datën e raportimit.

Vlera e drejtë e huave dhe e borxhit të varur bazohet në flukset monetare kontraktuale të skontuara, duke marrë parasysh normat e interesit të tregut, të cilat do të ishin të pagueshme nga Banka kur ka nevojë për zëvendësimin e burimeve të vjetra me ato të reja me maturim të barabartë të mbetur.

TURKIYE CUMHURİYETİ ZIRAAT BANKASI A.Ş. – DEGA E KOSOVËS
SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE
Për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2021
(Shumat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

8. Paraja në arkë dhe në bankë

	Më 31 Dhjetor 2021	Më 31 Dhjetor 2020
Paratë në arkë	672,884	851,147
Llogaritë rrjedhëse me bankat	18,471,745	9,133,708
Lejimi për rënie në vlerë	(27,675)	(13,681)
	19,116,954	9,971,174

Paraja dhe ekuivalentët e saj përbëjnë:

	Më 31 Dhjetor 2021	Më 31 Dhjetor 2020
Paraja në arkë dhe në bankë	12,051,084	1,873,383
Bilancet me BQK-në (Shënimi 9)	7,065,869	7,958,000
Rezervat statutore - DEK	-	139,791
Rezervat statutore – 10%	(5,042,461)	(5,187,001)
	14,074,492	4,784,173

Në përputhje me rregulloren e BQK-së për kërkesat minimale të rezervës, banka duhet të ruajë raportin minimal të rezervës së detyrueshme prej 10 për qind të detyrimeve në vijim me afat maturimi deri në një vit: depozita, huazime dhe letra me vlerë. Letrat me vlerë përfaqësojnë instrumente shumë likuide, përfshirë paratë në dorë, llogaritë në BQK ose në bankat e tjera në Kosovë dhe shumat e mbajtura në BQK nuk duhet të jenë më pak se gjysma e rezervave të përgjithshme statutore. Mjetet me të cilat Banka mund të përmbushë kërkesat e saj për likuiditet janë depozitat në EUR me BQK-në dhe 50% e ekuivalentit EUR të parave të gatshme të shprehura në monedha lehtësisht të konvertueshme. Depozitat me BQK nuk duhet të jenë më pak se 5% të bazës së depozitave në fuqi.

Lëvizja në rënien në vlerë për vitet e përfunduara më 31 Dhjetor 2021 dhe 2020, i ngarkuar në fitim dhe humbje është si vijon:

	2021	2020
Gjendja hapëse	13,681	16,727
Ngarkimet në fitim dhe humbje	13,994	(3,046)
Gjendja mbyllëse	27,675	13,681

9. Balanca me Bankën Qëndrore të Kosovës

	Më 31 Dhjetor 2021	Më 31 Dhjetor 2020
Rezervat statutore me BQK-në	5,042,461	5,187,001
Llogaritë rrjedhëse me BQK-në	2,033,993	2,922,918
Lejimi për rënien në vlerë	(10,585)	(12,128)
	7,065,869	8,097,791

TURKIYE CUMHURİYETİ ZIRAAT BANKASI A.S. – DEGA E KOSOVËS
SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE
Për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2021
(Shumat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

10. Kreditë dhe paradhëniet për klientët

	Më 31 Dhjetor 2021	Më 31 Dhjetor 2020
Kreditë	45,317,603	45,180,272
Mbitërheqjet	21,396,601	11,657,218
	66,714,204	56,837,490
Interesi akrual	308,539	362,039
Pagesat e shtyra të disbursimit	143,476	197,488
	66,879,267	57,002,041
Lejimi për rënie në vlerë		
<i>E zbatueshme nga data 1 janar 2018</i>		
Faza 1	(617,594)	(244,519)
Faza 2	(391,039)	(102,245)
Faza 3	(356,491)	(164,185)
	(1,365,124)	(510,949)
Kreditë për klientë	65,514,143	56,491,092

Lëvizja në lejimet për rënie në vlerë të kredive për klientët për vitin që përfundon më 31 Dhjetor 2021, bazuar në kërkesat e SNRF 9, është si më poshtë:

	Shkalla 1	Shkalla 2	Shkalla 3	POCI	
	12-mujori HPK	Jetëgjatës ia HPK	Jetëgjatës ia HPK	I blerë me kredi të zhvlerësuar	Gjithsej
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Vlera kontabël bruto më 1 Janar 2021	53,028,106	3,773,996	199,939		57,002,041
<i>Transferet:</i>					
Transferi prej Shkallës 1 te Shkalla 2	(2,510,764)	2,510,764	-	-	-
Transferi prej Shkallës 1 te Shkalla 3	(165,169)	-	165,169	-	-
Transferi prej Shkallës 2 te Shkalla 1	3,217,095	(3,217,095)	-	-	-
Transferi prej Shkallës 2 te Shkalla 3	-	(88,162)	88,162	-	-
Transferi prej Shkallës 3 te Shkalla 1	-	-	-	-	-
Transferi prej Shkallës 3 te Shkalla 2	-	21,432	(21,432)	-	-
Pasuritë financiare të çregjistruara gjatë periudhës, përveç shlyerjeve	(28,671,017)	(468,739)	(15,357)	-	(29,155,113)
Pasuritë të reja financiare u krijuan ose u blenë	38,156,247	876,092	-	-	39,032,339
Modifikimi i rrjedhës kontraktuale të parasë	-	-	-	-	-
Shlyerjet	-	-	-	-	-
FX dhe lëvizje të tjera	-	-	-	-	-
Vlera kontabël bruto më 31 Dhjetor 2021	63,054,498	3,408,287	416,482	-	66,879,267

TURKIYE CUMHURİYETİ ZIRAAT BANKASI A.S. – DEGA E KOSOVËS
SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE
Për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2021
(Shumat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

10. Kreditë dhe paradhëniet për klientët (Vazhdim)

	Shkalla 1	Shkalla 2	Shkalla 3	POCI	
	12-mujori HPK	Jetëgjatësia HPK	Jetëgjatësia HPK	I blerë me kredi të zhvlerësuar	Gjithsej
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Shuma e provizionit më 1 Janar 2021	244,519	102,245	164,185	-	510,949
Lëvizjet me ndikim në A&SH					
Transferet:	-	-	-	-	-
Transferi prej Shkallës 1 te Shkalla 2	(311,895)	311,895	-	-	-
Transferi prej Shkallës 1 te Shkalla 3	(117,689)	-	117,689	-	-
Transferi prej Shkallës 2 te Shkalla 1	25,755	(25,755)	-	-	-
Transferi prej Shkallës 2 te Shkalla 3	-	78,069	78,069	-	-
Transferi prej Shkallës 3 te Shkalla 1	-	-	-	-	-
Transferi prej Shkallës 3 te Shkalla 2	-	11,359	(11,359)	-	-
Pasuritë të reja financiare u krijuan ose u blenë	790,342	171,609	-	-	961,951
Ndryshimet në parametrat e rrezikut (PD/LGD/EAD)	13,439	(102,245)	7,907	-	(107,776)
Ndryshimet në Modele	-	-	-	-	-
Modifikimi i rrjedhës kontraktuale të parasë	-	-	-	-	-
Lëshimi i zbritjes	-	-	-	-	-
Shlyerja	-	-	-	-	-
FX dhe lëvizje të tjera	-	-	-	-	-
Vlera neto e provizionit për periudhën	373,075	288,794	192,306	-	854,175
Shuma e provizionit më 31 Dhjetor 2021	617,594	391,039	356,491	-	1,365,124

Tabelat e mëposhtme paraqesin ndryshimet në vlerën kontabël bruto dhe provizionet e huave me kosto të amortizuara për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2020:

	Shkalla 1	Shkalla 2	Shkalla 3	POCI	
	12-mujori HPK	Jetëgjatësi a HPK	Jetëgjatë sia HPK	I blerë me kredi të zhvlerësuar	Gjithsej
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Vlera kontabël bruto më 1 Janar 2020	42,517,270	1,898,528	85,801	-	44,501,599
Transferet:					
Transferi prej Shkallës 1 te Shkalla 2	(3,201,801)	3,201,801	-	-	-
Transferi prej Shkallës 1 te Shkalla 3	(45,518)	-	45,518	-	-
Transferi prej Shkallës 2 te Shkalla 1	1,640,297	(1,640,297)	-	-	-
Transferi prej Shkallës 2 te Shkalla 3	-	(21,365)	21,365	-	-
Transferi prej Shkallës 3 te Shkalla 1	-	-	-	-	-
Transferi prej Shkallës 3 te Shkalla 2	-	-	-	-	-
Pasuritë financiare të çregjistruara gjatë periudhës, përveç shlyerjeve	(13,756,833)	(1,895,529)	47,255	-	(15,605,107)
Pasuritë të reja financiare u krijuan ose u blenë	25,874,691	2,230,858	-	-	28,105,549
Modifikimi i rrjedhës kontraktuale të parasë	-	-	-	-	-
Shlyerja	-	-	-	-	-
FX dhe lëvizje të tjera	-	-	-	-	-
Vlera kontabël bruto më 31 Dhjetor 2020	53,028,106	3,773,996	199,939	-	57,002,041

TURKIYE CUMHURİYETİ ZIRAAT BANKASI A.S. – DEGA E KOSOVËS
SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE
Për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2021
(Shumat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

10. Kreditë dhe paradhëniet për klientët (Vazhdim)

	Shkalla 1	Shkalla 2	Shkalla 3	POCI	
	12-mujori HPK	Jetëgjatësia HPK	Jetëgjatësia HPK	I blerë me kredi të zhvlerësuar	Gjithsej
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Shuma e provizionit më 1 Janar 2020	287,828	148,266	36,007	-	472,101
Lëvizjet me ndikim në A&SH					
Transferet:	-	-	-	-	-
Transferi prej Shkallës 1 te Shkalla 2	(77,604)	77,604	-	-	-
Transferi prej Shkallës 1 te Shkalla 3	(40,156)	-	40,156	-	-
Transferi prej Shkallës 2 te Shkalla 1	6,570	(6,570)	-	-	-
Transferi prej Shkallës 2 te Shkalla 3	-	(17,224)	17,224	-	-
Transferi prej Shkallës 3 te Shkalla 1	-	-	-	-	-
Transferi prej Shkallës 3 te Shkalla 2	-	-	-	-	-
Pasuritë të reja financiare u krijuan ose u blenë	220,835	48,436	-	-	269,271
Ndryshimet në parametrat e rrezikut (PD/LGD/EAD)	(152,954)	(148,267)	70,798	-	(230,423)
Ndryshimet në Modele	-	-	-	-	-
Modifikimi i rrjedhës kontraktuale të parasë	-	-	-	-	-
Lëshimi i zbritjes	-	-	-	-	-
Shlyerja	-	-	-	-	-
FX dhe lëvizje të tjera	-	-	-	-	-
Vlera neto e provizionit për periudhën	(43,309)	(46,021)	128,178	-	38,848
Shuma e provizionit më 31 Dhjetor 2020	244,519	102,245	164,185	-	510,949

Lëvizjet në lejimet e rënies në vlerë të kredisë për humbjet nga kreditë më 31 Dhjetor 2021 ishin si më poshtë:

	2021	2020
Lejimi për rënien në vlerë më 1 janar	510,949	472,101
Kreditë e shlyera	-	-
Kthimet e kredive të shlyera më pare	-	-
Ngarkesa për vitin	854,175	38,848
Lejimi për rënien në vlerë më 31 Dhjetor	1,365,124	510,949

TURKIYE CUMHURİYETİ ZIRAAT BANKASI A.S. – DEGA E KOSOVËS
SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE
Për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2021

(Shumat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

11. Investimet në letrat me vlerë të matura në VDPHTGJ

	Më 31 Dhjetor 2021	Më 31 Dhjetor 2020
Bonot e Thesarit të Qeverisë	6,985,800	6,841,413
Interesi aktual	25,501	23,568
Lejimi për rënie në vlerë	(7,315)	(7,162)
Gjithsej	7,003,986	6,857,819

Lëvizja në rënien në vlerë për vitet e përfunduara më 31 Dhjetor 2021 dhe 2020, i ngarkuar në fitim dhe humbje është si vijon:

	2021	2020
Gjendja hapëse	7,162	6,729
Ngarkimi në fitim dhe humbje	153	433
Gjendja mbyllëse	7,315	7,162

Tabela në vijim parasheh lëvizjen e investimeve në letrat me vlerë gjatë vitit 2021 dhe 2020:

	VDPHTGJ
	investime - Nominal
Më 1 janar 2021	6,860,000
Shtesat	1,340,000
Shlyrjet	(1,200,000)
Fitimi / (humbja) e përealizuar	-
Më 31 Dhjetor 2021	7,000,000
Më 1 janar 2020	6,590,000
Shtesat	3,170,000
Shlyrjet	2,900,000
Fitimi / (humbja) e përealizuar	-
Më 31 Dhjetor 2020	6,860,000

TURKIYE CUMHURİYETİ ZIRAAT BANKASI A.Ş. – DEGA E KOSOVËS

SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE

Për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2021

(Shumat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

12. Prona dhe paisjet

<i>Kosto</i>	Ndërtesat	Përmirësimet në objektet me qira	Mobilje, instalime dhe pajisje	Kompjuterë dhe pajisje të ngjashme	Automjetet motorike	Gjithsej
Më 1 janar 2020	-	680,637	226,121	670,892	87,470	1,665,120
Shtesat	-	-	4,340	-	48,990	53,330
Shlyerjet	-	-	-	-	(32,500)	(32,500)
Më 31 Dhjetor 2020	-	680,637	230,461	670,892	103,960	1,685,950
Shtesat	-	337,171	264,456	12,641	-	614,268
Shlyerjet	-	-	-	-	-	-
Më 31 Dhjetor 2021	-	1,017,808	494,917	683,533	103,960	2,300,218
Zhvlerësimi i akumuluar						
Më 1 janar 2020	-	299,549	90,347	399,944	40,369	830,209
Ngarkesa për vitin	-	110,741	39,532	92,468	17,818	260,559
Shlyerjet	-	-	-	-	(32,500)	(32,500)
Më 31 Dhjetor 2020	-	410,290	129,879	492,412	25,687	1,058,268
Ngarkesa për vitin	-	119,362	70,708	64,096	20,792	274,958
Shlyerjet	-	-	-	-	-	-
Më 31 Dhjetor 2021	-	529,652	200,587	556,508	46,479	1,333,226
<i>Vlera kontabël neto</i>						
Më 31 Dhjetor 2020	-	270,347	100,582	178,480	78,273	627,682
Më 31 Dhjetor 2021	-	488,156	294,330	127,025	57,481	966,992

TURKIYE CUMHURİYETİ ZIRAAT BANKASI A.S. – DEGA E KOSOVËS
SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE
Për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2021
(Shumat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

13. Pasuritë e paprekshme

	Softuerët	Licenca	Gjithsej
Kosto			
Më 1 janar 2020	1,080,100	55,549	1,135,649
Shtesat gjatë vitit	108,084	33,524	141,608
Shlyerjet	-	-	-
Më 31 Dhjetor 2020	1,188,184	89,073	1,277,257
Shtesat gjatë vitit			
Shlyerjet	-	-	-
Më 31 Dhjetor 2021	-	-	-
	1,188,184	89,073	1,277,257
Amortizimi i akumuluar			
Më 1 janar 2020	814,849	38,068	852,917
Ngarkesa për vitin	134,772	11,280	146,052
Më 31 Dhjetor 2020	949,621	49,348	998,969
Ngarkesa për vitin	63,315	9,401	72,717
Më 31 Dhjetor 2021	1,012,936	58,749	1,071,685
Vlera kontabël neto			
Më 31 Dhjetor 2020	238,563	39,725	278,288
Më 31 Dhjetor 2021	175,248	30,324	205,572

14. E drejta e përdorimit të pasurisë & Detyrimet e qirasë

E drejta e përdorimit të pasurisë

Më 1 janar 2020	332,508
Shtesat gjatë vitit	754,251
Shlyrjet	-
Më 31 Dhjetor 2020	1,086,759
Shtesat gjatë vitit	-
Shlyrjet	-
Më 31 Dhjetor 2021	1,086,759

Amortizimi i akumuluar

Më 1 janar 2020	112,747
Shtesat gjatë vitit	75,876
Shlyrjet	-
Më 31 Dhjetor 2020	188,623
Shtesat gjatë vitit	134,520
Shlyrjet	-
Më 31 Dhjetor 2021	323,143

Vlera kontabel	
Më 31 Dhjetor 2020	898,136

Vlera kontabel

TURKIYE CUMHURİYETİ ZIRAAT BANKASI A.S. – DEGA E KOSOVËS
SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE
Për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2021

(Shumat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
Më 31 Dhjetor 2021

763,616

Detyrimet nga qiraja me 1 janar 2020	224,106
Shtesat gjate vitit	754,251
- Pagesat e qirase	(84,759)
+ Interesi në detyrimet nga qiraja	12,593

Detyrimet nga qiraja më 31 Dhjetor 2020 **906,191**

Detyrimet nga qiraja me 1 Janar 2021	906,191
Shtesat gjate vitit	-
- Pagesat e qirase	(161,934)
+ Interesi në detyrimet nga qiraja	42,599

Detyrimet nga qiraja më 31 Dhjetor 2021 **786,856**

14. Te drejtat per perdorim te pasurive dhe detyrimet nga qiraja(vazhdim)

Maturimi i detyrimit të qirasë më 31 Dhjetor 2020

Jo më vonë se një vit	119,334
Më vonë se një vit dhe jo më vonë se pesë vjet.	446,025
Më vonë se pesë vjet	340,832
Gjithsej	906,191

Maturimi i detyrimit të qirasë në 31 Dhjetor 2021

Jo më vonë se një vit	119,481
Më vonë se një vit dhe jo më vonë se pesë vjet.	407,338
Më vonë se pesë vjet	260,037
Gjithsej	786,856

Shumat e njohura në fitim dhe humbje	2021	2020
Shpenzimet e zhvlerësimit për pasuritë me të drejtë përdorimi	134,520	75,876
Shpenzimet e interesit për detyrimet e qirasë	42,599	12,593
Shpenzimet për qiratë me afatshkurtëra	17,848	74,748
Gjithsej	194,967	163,217

Banka posedon në qira disa pasuri të cilat përbëhen kryesisht nga lokale afariste. Afati mesatar i qirasë është 5 vjet.

Gjithsej flukset e parasë nga qiratë janë 161,934 (2020: EUR 84,759). Të gjitha pagesat e qirasë janë fikse.

Të gjitha detyrimet e qirasë janë emërtuar në njësi monetare.

TURKIYE CUMHURİYETİ ZIRAAT BANKASI A.S. – DEGA E KOSOVËS
SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE
Për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2021
(Shumat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

15. Pasuritë tjera

	Më 31 Dhjetor 2021	Më 31 Dhjetor 2020
Parapagimet	106,571	151,444
Tjera	145,542	132,164
Gjithsej	252,113	283,608

16. Detyrimet ndaj klientëve

	Më 31 Dhjetor 2021	Më 31 Dhjetor 2020
Depozitat me afat	49,021,901	42,933,228
Llogaritë rrjedhëse	18,403,040	13,308,721
Llogaritë e kursimit	1,725,230	1,697,091
Interesi akrual	720,022	544,412
Gjithsej	69,870,193	58,483,452

Llogaritë rrjedhëse nuk kanë interes.

Normat mesatare efektive të interesit për depozitat me afat gjatë 2021 dhe 2020 ishin si më poshtë:

Viti	1 muaj	6 muaj	1 vit	18 muaj	2 -5 vite
2021	0.90%	0.75%	2.16%	2.25%	2.40%
2020	0.90%	0.73%	2.14%	2.34%	2.34%

17. Detyrimet ndaj bankës

	Më 31 Dhjetor 2021	Më 31 Dhjetor 2020
Depozitat me afat	3,700,000	2,000,000
Huazimet nga banka EXIM	300,281	454,027
Interesi akrual	34,089	5,628
Gjithsej	4,034,370	2,459,655

18. Borxhi i varur

	Më 31 Dhjetor 2021	Më 31 Dhjetor 2020
Borxhi i varur	9,500,000	4,550,000
Interesi akrual	44,738	2,724
Gjithsej	9,544,738	4,552,724

Borxhi i varur përfaqëson depozitat me afat të bankave të tjera të lidhura, pjesë e grupit Ziraat. Këto depozita me afat mbajnë një normë mesatare vjetore interesi prej 1.68% dhe kanë maturim gjatë vitit 2021.

TURKIYE CUMHURİYETİ ZIRAAT BANKASI A.S. – DEGA E KOSOVËS
SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE
Për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2021

(Shumat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

19. Detyrime tjera

	Më 31 Dhjetor 2021	Më 31 Dhjetor 2020
Shpenzimet e përlogaritura	41,935	54,713
Detyrimet tjera	58,300	49,216
Provizioni i humbjeve nga garancionet	18,048	8,476
Gjithsej	118,283	112,405

Lëvizja në provizion për humbjet nga garancionet e lëshuara nga Banka është si më poshtë:

	2021	2020
Provizioni me 1 janar	8,476	20,731
Krijimi / (lirimi) për vitin	9,572	(12,255)
Provizioni me 31 Dhjetor	18,048	8,476

20. Kapitali aksionar dhe rezervat

Struktura aksionare e Bankës është si vijon:

	Më 31 Dhjetor 2021		Më 31 Dhjetor 2020	
	%	Vlera	%	Vlera
T.C.ZIRAAT BANKASI A.S	100	10,000,000	100	10,000,000
	100	10,000,000	100	10,000,000

Në pajtim me Ligjin nr. 04 / L-093 për "Bankat, institucionet mikrofinanciare dhe institucionet financiare jobanka", kapitali minimal i paguar për bankat vendase që operojnë në Kosovë është 7 milionë euro.

21. Të hyrat neto nga interesi

	Viti i përfunduar më 31 Dhjetor 2021	Viti i përfunduar më 31 Dhjetor 2020
Të hyrat nga interesi		
Kreditë për klientë	4,119,657	3,079,629
Depozitat dhe gjendjet me banka	-	190,430
Investimet në letra me vlerë të matura në VDPHTGJ	111,241	101,007
Gjithsej të ardhurat nga interesi	4,230,898	3,371,066
Shpenzimet e interesit		
Detyrimet ndaj klientëve	(1,045,213)	(706,213)
Detyrimet ndaj bankave	(36,332)	(297,650)
Detyrimet ndaj boxhit të varur	(165,071)	(76,593)
Detyrimet ndaj qirasë	(42,599)	-
Gjithsej shpenzimet e interesit	(1,289,215)	(1,080,456)
Të ardhurat nga interesi neto	2,941,683	2,290,610

TURKIYE CUMHURİYETİ ZIRAAT BANKASI A.S. – DEGA E KOSOVËS
SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE
Për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2021
(Shumat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

22. Të ardhurat neto nga tarifat dhe komisionet

	Viti i përfunduar më 31 Dhjetor 2021	Viti i përfunduar më 31 Dhjetor 2020
Shërbimet bankare	522,161	608,827
Të ardhurat nga tarifat dhe komisionet	522,161	608,827
Shpenzimet Swift	(66,102)	(45,140)
Licenca dhe tarifa të tjera rregullative	(100,426)	(100,000)
Shpenzimet e tarifave dhe komisioneve	(166,528)	(145,140)
Të ardhurat neto dhe të ardhurat nga komisionet	355,633	463,687

23. Të ardhura të tjera operative

	Viti i përfunduar më 31 Dhjetor 2021	Viti i përfunduar më 31 Dhjetor 2020
Fitimet kapitale	-	1,690
Lëshimi i provizioneve për paranë në banka dhe balancën në Bankën Qendrore	-	12,255
Të ardhura të tjera	3,397	54,423
Gjithsej	3,397	68,368

24. Shpenzimet administrative dhe shpenzimet tjera operative

	Viti i përfunduar më 31 Dhjetor 2021	Viti i përfunduar më 31 Dhjetor 2020
Shpenzimet e personelit (shih më poshtë)	555,664	519,189
Sigurimi	58,794	48,149
Zhvlerësimi	409,478	336,435
Qiraja	17,848	74,748
Reklamimi dhe marketing	3,720	3,780
Riparimi dhe mirëmbajtja	43,238	30,811
Tarifa e sigurimit të depozitave	16,812	9,899
Shërbimet komunale dhe karburantet	40,913	34,078
Shpenzimet profesionale dhe tarifat ligjore	40,903	40,682
Shërbime IT	382,913	340,768
Komunikimi	39,565	38,724
Amortizimi	72,717	146,052
Materialet e zyrës	39,741	19,543
Udhëtimi	1,030	323
Tjera	39,876	38,807
Ndryshimi në provizion për para në banka (shih shënimin 8)	13,994	-
Ndryshimi në provizion për letra me vlerë (shih shënimin 11)	153	-
Ndryshimi në provizion për humbjet nga garancitë (shih shënimin 19)	9,572	-
Gjithsej	1,786,931	1,681,987

	Viti i përfunduar më 31 Dhjetor 2021	Viti i përfunduar më 31 Dhjetor 2020
Pagat dhe mëditjet	459,067	432,260
Kontributet pensionale	52,725	49,515
Kompensime të tjera	43,872	37,414
Gjithsej	555,664	519,189

TURKIYE CUMHURİYETİ ZIRAAT BANKASI A.S. – DEGA E KOSOVËS
SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE
Për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2021
(Shumat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

25. Tatimi në fitim

Tatimi në fitim në Kosovë vlerësohet në normën 10% (2019: 10%) të të ardhurave të tatueshme.

	Viti i përfunduar më 31 Dhjetor 2021	Viti i përfunduar më 31 Dhjetor 2020
Tarifa aktuale tatimore	(68,879)	-
Ngarkesa aktuale tatimore	(38,494)	(124,113)
Gjithsej	(107,373)	(124,113)

Më poshtë paraqitet një barazim i rezultatit të kontabilitetit me tatimin në fitim:

	Viti i përfunduar më 31 Dhjetor 2021	Viti i përfunduar më 31 Dhjetor 2020
Fitimi para tatimit në fitim	672,147	1,114,434
Tatimi prej 10%		
<i>Rregullime për:</i>		
Shpenzimet jo të zbritshme për qera	15,186	-
Shpenzimet/të hyrat tjera jo të zbritshme	5,225	(6,685)
Shpenzime shtesë të zbritshme të interest	297,856	226,615
Të ardhurat e përjashtuara	(111,241)	(101,007)
LLA dhe garancioni i provizioneve	194,554	7,769
Shpenzimet e tatimit në fitim për vitin	1,073,727	1,241,126
Tatimi i pasurisë së shtyrë	107,373	124,113

Tatimi i pasurisë së shtyrë i rritur si rezultat i humbjeve të bartura u rikuperua plotësisht për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2021 si rezultat i fitimeve të realizuara.

Tatimi i shtyer	2021	2020
Tatimi i shtyer në fillim	38,494	162,607
Ndryshimi i vitit	(38,494)	(124,113)
Tatimi i shtyer në fund	-	38,494

TURKIYE CUMHURİYETİ ZIRAAT BANKASI A.Ş. – DEGA E KOSOVËS
SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE
Për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2021

(Shumat në Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

26. Zotimet dhe kontingjencat

Banka lëshon garanci për klientët e saj. Këto instrumente kanë një rrezik kredie të ngjashëm me atë të kredive të dhëna klientëve. Bazuar në vlerësimin e menaxhmentit, nuk do të lindin humbje materiale në lidhje me garancitë e papaguara më 31 Dhjetor 2021.

<i>Garancionet</i>	Viti i përfunduar më 31 Dhjetor 2021	Viti i përfunduar më 31 Dhjetor 2020
Siguruar nga depozita në para		
Siguruar me kolateral tjetër	3,616,795	2,618,322
	3,616,795	2,618,322
Zotimet e kredisë		
Kreditë e aprovuara por jo të disbursuara	1,891,772	1,072,089
Pjesa e papërdorur e linjave të kreditit	23,112,629	11,469,165
Pjesa e papërdorur e kredit karteles	25,004,401	12,541,254

Kolaterale të tjera të zotuar për garanci, përfshijnë kryesisht pronat e pengut dhe të pasurive të paluajtshme.

Zotimet përfaqësojnë shumat e patërhequra të kredive, mbitërheqjeve dhe limitet e kartelave që u jepen klientëve.

Çështje gjyqësore

Më 31 Dhjetor 2021, nuk ka procedura gjyqësore kundër Bankës.

27. Transaksionet e palëve të lidhura

Në përputhje me SNK 24 "Shpalosjet e Palëve të Ndërlidhura", një palë e lidhur është çdo palë që ka aftësinë të kontrollojë palën tjetër ose të ushtrojë ndikim të rëndësishëm mbi palën tjetër në marrjen e vendimeve financiare dhe operative. Transaksionet e palëve të ndërlidhura janë bërë në kushte të barasvlershme me ato që mbizotërojnë në transaksionet e krahut.

Gjatë kryerjes së veprimtarisë së saj bankare, Banka ka hyrë në transaksione të ndryshme afariste me palët e lidhura dhe bilancet me aksionarët dhe individët dhe subjektet e lidhura më 31 Dhjetor 2021 dhe 2020 janë si më poshtë:

	Bordi i Drejtorëve		Menaxhmenti kyç		Aksionerët kryesorë dhe palët e tjera që kanë lidhje me to		Gjithsej	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
<i>Balancat me bankat</i>	-	-	-	-	11,123,813	585,106	11,123,813	585,106
<i>Kredi për klientët</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreditë për klientët, bruto	-	-	16,086	9,241	-	-	16,086	9,241
Lejimi për rënie në vlerë	-	-	66	65	-	-	66	65
Kreditë për klientët, neto	-	-	16,152	9,306	11,123,813	585,106	11,139,965	594,412
Kolaterali në para	-	-	-	-	-	-	-	-
Ekspozimi neto	-	-	16,152	9,306	11,123,813	585,106	11,139,965	594,412
Garancionet	-	-	-	-	-	-	-	-
Kolaterali në para	-	-	-	-	-	-	-	-
Ekspozimi neto	-	-	16,152	9,306	11,123,813	585,106	11,139,964	594,411
Detyrimet ndaj klientëve	-	-	89,368	63,178	-	-	89,368	63,178
Borxhi i varur	-	-	-	-	9,544,738	4,552,724	9,544,738	4,552,724
	-	-	89,368	63,178	9,544,738	4,552,724	9,634,106	4,615,902

Nuk ka kolateral të mbetur për këto kredi më 31 Dhjetor 2021 dhe 2020.

27. Transaksionet e palëve të lidhura (vazhdim)

Transaksionet me palët e lidhura gjatë vitit 2021 dhe 2020 janë si më poshtë:

	Bordi i Drejtoreve		Menaxhmenti kyç		Aksionerët kryesorë dhe palët e tjera që kanë lidhje me to		Gjithsej	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Të ardhurat nga interesi	-	-	367	1,392	-	-	367	1,392
Të ardhurat nga tarifat dhe komisionet	-	-	-	-	-	-	-	-
Shpenzimet e interesit	-	-	-	-	-	-	-	-
Gjithsej	-	-	367	1,392	-	-	367	1,392

Shpërblimet totale për menaxhmentin kryesor të Bankës janë si më poshtë:

	2021	2020
Përfitimet afatshkurtra të punonjësve për Bordin e Drejtoreve	-	-
Përfitimet afatshkurtra të punonjësve për menaxhimin kryesor	36,531	36,472
	36,531	36,472

28. Ngjarjet pas datës së raportimit

Nuk ka ngjarje të tjera pas datës së përfundimit të periudhës raportuese, që mund të kishin nevojë për përmirësime apo shpalosje shtesë në këto pasqyra financiare.